

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PROTOKOLL

2024-05-20

Plats och tid	2024-05-20, Visten, klockan 08:30 – 15:20
Avser paragrafer	§ 77-§ 96
Beslutande	Per Lawén (S) Maria Norell (S) Göran Adrian (C) Anders Ljungsten (M) Peter Andersson (SD) Marian Gustavsson (S)
Övriga	Torbjörn Falk, kommunchef Caroline Nilsson, kommunsekreterare Annette Borneland, ekonomichef Ingela Bergare, controllersamordnare Claes Havimäki, kultur- och fritidschef Marie Hettwer, kulturutvecklare Linda-Marie Fors, näringslivsutvecklare Clas Jonasson, VD NIFA Ingegerd Karlsson, mark- och exploateringshandläggare Josefin Berger, kulturchef Kjell Alperud, ekonom Malin Svensosn, ekonom Bert-Ola Dahlgrten, teknisk chef
Utses att justera	Göran Adrian
Justeringens plats och tid	Digital signering, 2024-05-23
Underskrifter	<i>Sammanträdet justeras digitalt. De elektroniska underskrifterna redovisas i slutet av protokollet samt noteras på respektive sida.</i>
Sekreterare	Caroline Nilsson
Ordförande	Per Lawén
Justerande	Göran Adrian

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Nämnd/Styrelse	Kommunstyrelsens arbetsutskott
Sammanträdesdatum	2024-05-20
Datum för anslags uppsättande	2024-05-23
Datum för anslags nedtagande	2024-06-14
Förvaringsplats för protokollet	Kommunledningskontoret
Underskrift	<i>Protokollet har signerats digitalt.</i> Caroline Nilsson

§ 77

Val av justerare

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Göran Adrian (C) väljs till justerare

Justerat

Utdragsbestyrkt

§ 78

Dagordningen fastställs

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Dagordningen fastställs

Justerat

Utdragsbestyrkt

§ 79

Återrapportering punkt 9, plan för förbättrat företagsklimat

Diarienummer: KS/2024:166

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Plan för förbättrat företagsklimat för fler arbetstillfällen med särskilt fokus för närproducerat, gröna jobb och hållbara branscher godkänns
2. Se över möjligheten att utöka näringslivsenhetens befintliga budget med 100.000 kronor

Sammanfattning av ärendet

Planen kommer inkluderas i det befintliga arbete och de handlingsplaner och verksamhetsplaner som näringslivskontoret årligen tar fram. För att belysa de olika delarna i planen kommer vi att specifikt arbeta med dessa områden.

För att förbättra företagsklimatet i Forshaga kommun fokuserar planen på att främja enkel dialog, tillgänglig information och bra service gentemot företagare.

För att locka fler företag därmed fler arbetstillfällen, särskilt inom gröna och hållbara branscher behöver näringslivsenheten jobba för att få fram mer planerad verksamhetsmark. I samverkan Business Region Värmland fortsätta att attrahera nya etableringar. Näringslivsenheten kommer att se över och utveckla vår interna etableringsprocess, företagservice, våra värdeerbjudande och marknadsföringsinsatser.

Planen beskriver bland annat hur företag kan ta del av de projekt som finns i det värmländska stödsystemet, olika stödformer och på så sätt stödja företagens omställning mot hållbarhet.

Inom området närproducerat önskas möjligheten att i närtid skriva avtal (Ramavtal, samverkansavtal eller liknande) med mat och dryckesorganisationen Nifa för att löpande kunna dra nytta av projekt, utbildningar, rådgivning och nätverk och synergier kring frågor som rör lokal livsmedelsberedskap, främja och utveckla lokal matproduktion och närproducerade varor.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsstaben, 2024-05-08

Handlingsplan för förbättrat företagsklimat för fler arbetstillfällen med särskilt fokus på närproducerat, gröna jobb och hållbara branscher, 2024-04-18

Justerat

Utdragsbestyrkt

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PROTOKOLL

2024-05-20

Beslut skickas till

Ekonomikontoret

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

§ 80

Konstpolicy

Diarienummer: KS/2024:133

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Ärendet återremitteras

Sammanfattning av ärende

Den offentliga konsten ger oss gemensamma referensramar och spelar en viktig roll i våra levnadsmiljöer. Den är identitetsskapande för områden och är en del av det offentliga samtalet. Konst skapar upplevelser, kan väcka blandade känslor, nyfikenhet och bidra till dialog och diskussion. Konsten ska utgöra en naturlig del i samhällsplaneringen av miljöns helhet i Forshaga kommun. Konstpolicyn knyter an till Forshaga kommuns kulturplan för att realisera målen för offentlig konst. Policyn innehåller hur vi förhåller oss till armlängdsavstånd, tillgänglighet, Enprocentregeln, gallring samt Politik för gestaltad livsmiljö.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Konstpolicy, kommunledningsstaben, 2024-04-29

Beslut skickas till

Kultur- och fritidschef

§ 81

Hembygds- och bygdegårdarnas behov av lokalunderhåll

Diarienummer: KS/2024:137

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

- Information och uppföljning av mål från Forshaga kommuns kulturplan 2022-2025 noteras

Sammanfattning av ärende

I Forshaga kommuns kulturplan finns fem utvecklingsområden som ska prioriteras under planperioden 2022-2025. Under utvecklingsområdet *Samverkan med civilsamhället* är ett av målen att:

Undersöka hembygds- och bygdegårdarnas behov av lokalunderhåll och söka vägar för finansiering.

Kultur- och fritidsenheten har skickat ut en enkät och samtalat med kommunens två hembygds- och tre bygdegårdar och bitt dem svara på frågor om vilka underhållsbehov de ser komma inom en fem- och tioårsperiod. Samtliga föreningar har svarat och lämnat underlag till kartläggningen. Den samlade bilden är att flera hembygds- och bygdegårdar har akuta behov av ex. omläggning av tak och att alla ser omfattande behov lokalunderhåll inom en fem- och tioårsperiod. Gemensamt är också att det saknas finansiering.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Kommunledningsstaben, 2024-04-30

Kartläggning: Behov av lokalunderhåll hos hembygds- och bygdegårdar, samt vägar för finansiering, 2024-04-30

Beslut skickas till

Kulturchef, Kommunledningsstaben

§ 82

Inriktningsbeslut avseende utvecklingen av platsen för timmerflotningen vid Dyvelsten

Diarienummer: KS/2024:129

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Kommunledningsstaben ges i uppdrag att utveckla området och genomföra upphandlingen av entreprenör för fastigheten Forshaga Löved 1:16 i enlighet med föreslagen inriktning

Sammanfattning av ärende

Forshaga kommun äger fastigheten Forshaga Löved 16, fastigheten har historiskt varit en del av flottningsverksamheten. Värmlands Museum har med stöd av Forshaga kommun drivit Flottningsmuseum mellan 1997 och 2015. Under 2015 stängdes flottningsmuseet med intentionen att det skulle vara tillfälligt. Värmlandsmuseum och Kommunen har i samförstånd valt att inte starta upp verksamheten på nytt.

Kommunen såsom fastighetsägare behöver ta ett beslut om hur fastigheten och dess byggnader ska nyttjas när Värmlands museum har forslat bort sina tillhörigheter. Förvaltningen ser en möjlighet att öppna upp området såsom ett nytt besöksmål och har som förslag att efter en viss upprusning av området och dess huvudbyggnad, upphandla en entreprenör med inriktning besöksnäring. Historien runt flottningen kan på ett bra sätt leva kvar på platsen genom QR koder.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse
Sammanfattning av kostnader
Objektsvision utkast, prospekt
Inspirationsbilder 1 och 2
Tilläggsyttrande

Beslut skickas till

Mark- och exploateringshandläggare

§ 83

Analys av vård- och omsorgsförvaltningens förutsättningar

Diarienummer: KS/2023:393

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Informationen noteras
2. kommunledningsstaben och vård- och omsorgsförvaltningen uppdras att arbeta vidare med uppföljningsplanen och identifiera vilka utvecklingsområden som ska prioriteras för att få mest effekt för en långsiktigt god ekonomisk hushållning. Uppdraget redovisas i samband med återrapporten till kommunstyrelsen i samband med delårsbokslutet 2024.

Sammanfattning av ärende

Kommunledningsstaben har tillsammans med Vård- och omsorgsförvaltningen utarbetat en uppföljningsplan. Uppföljningsplanen beskriver både punkter och åtgärdsområden som Staben vill belysa men också en mängd åtgärder som VON tagit fram som förslag på verksamhetsförändringar, effektiviseringsarbete och behov av utökad samverkan. Punkterna som Staben belyser som områden att utveckla är; Rätt budgetförutsättningar, Bemanningsplanering, Sjukfrånvaro och Ledarskap.

Under våren har ett antal utmaningar för Staben i sitt arbete uppmärksammats.

Hur förhåller sig Stabens medarbetare till att både vara stödjande men samtidigt normerande?

Vi kan se att verksamheterna inte alltid vet vad man efterfrågar för stöd vilket gör att vi som stödfunktioner kanske måste vara lite mer proaktiva än vad man är idag. Utmanande - hur kan stabens medarbetare utmana verksamheterna i deras utförande för att vi gemensamt ska få tillstånd effektivare verksamheter.

Mandat och resurser - Vilka mandat har stabens medarbetare och hur kan vi prioritera tiden till stöd.

Bemanningscentralen

Det saknas en gemensam bild av syfte och mål/uppdrag kring bemanningscentralen. Detta behöver åtgärdas om vi ska få en lyckad verksamhet som ger det stöd som verksamheterna

Justerat

Utdragsbestyrkt

behöver för att nå en budget i balans. Många saker görs fortfarande dubbelt, både av bemanningscentralen och ute i verksamheterna.

§ 84

Svar på granskningsrapport missbruksvård

Diarienummer: KS/2024:109

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Anta förvaltningens förslag till revisionsvar

Sammanfattning av ärende

Kommunrevisionen har genomfört en granskning av samverkan kring missbruk och uppmärksammat vissa brister. Revisionen vill att lärande och arbetsnämnden respektive kommunstyrelsen svarar med vilka åtgärder som kommer att vidtas med anledning av iakttagelserna i rapporten. En kopia på svaret ska också delges för kännedom i kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Kommunstyrelsens svar till kommunrevisionen angående granskning av samverkan kring missbruksvård, kommunledningsstaben, 2024-05-03
- Kommunstyrelsens förslag till revisionsvar
- Missiv – Granskning av samverkan kring missbruksvård
- Granskning av samverkan kring missbruksvård Forshaga
- Granskning av samverkan kring missbruksvård, slutlig rapport regionen
- LAN 2024 8-LOA § 45 Remissvar – Granskning av samverkan kring missbruksvård
- Lärande- och arbetsförvaltningens förslag till revisionsvar

Beslut skickas till

Anna Olin, utredare/handläggare, kommunledningsstaben
Torbjörn Falk, kommunchef, kommunledningsstaben

§ 85

Vattentjänstplan

Diarienummer: KS/2023:366

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Notera inkommet samrådsyttrande
2. Delar av yttranden förs in i en granskningshandling av planen.
3. Granskningshandling efter samråd ställs ut under perioden 21/5-11/6 2024.

Sammanfattning av ärende

Från 2024-01-01 inträdde lag om att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av planen och kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

Syftet med framtagande av en vattentjänstplan för Forshaga kommun är att kartlägga drift, kondition och driftsäkerhet av befintlig vatten- och avloppsanläggning, med målet att ge förslag på översiktlig prioritering om förbättrande åtgärder samt utreda möjligheter och behov av utbyggnader av VA-nätet för VA-försörjning av tillkommande eller befintlig bebyggelse. Planen ska även ge allmänheten en möjlighet att få insyn och möjlighet till deltagande i den kommunala planeringen för hur allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

Framtagandet av planen har gjorts i samstämmighet med gällande Översiktsplan 2021–2040 för Forshaga kommun.

Planen var ute på samråd under tiden 6 mar- 3 april. Länsstyrelsen begärde en veckas förlängning för sitt yttrande och inkom den 18/4. Efter samrådet sammanställdes inkomna synpunkter som enbart var från Länsstyrelsen och de förändringar av planförslaget som är relevanta till följd av dessa har införts i granskningshandlingen av vattentjänstplanen.. Granskningshandlingen efter samrådet ställs ut under perioden 21/5-11/6. Planen skickas till Länsstyrelsen samt ställs ut på kommunens hemsida och fysiskt i kommunhuset utanför receptionen.

Beslutsunderlag

Teknisk chefs tjänsteskrivelse 2024-04-25

Beslut skickas till

Teknisk chef

Samhällsplanerare Nicole Nelson-Nyrén

§ 86

Gemensam VA (vatten och avlopp)

Diarienummer: KS/2024:144

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Godkänna avsiktsförklaring för samverkan avseende VA i Karlstadsregionen
2. Under förutsättning att avsiktsförklaringen godkänns av samtliga kommuner i Karlstadsregionen ges kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna avsiktsförklaringen

Sammanfattning av ärende

En avsiktsförklaring avseende samverkan inom VA i Karlstadsregionen är framtagen. Karlstadsregionen omfattas av kommunerna Forshaga, Grums, Hammarö, Karlstad och Kil. Syftet med avsiktsförklaringen är att beskriva kommunernas intentioner och det fortsatta arbetet för en samverkan gällande kommunernas Vatten och Avlopps-verksamhet (nedan förkortat VA)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse den 2 maj 2024.

Avsiktsförklaring Karlstadsregionen – samverkan VA den 30 april 2024.

Rapport om VA-samverkan i Karlstadsregionen

Beslut skickas till

Grums kommun

Hammarö kommun

Kil kommun

Karlstad kommun

§ 87

Årsredovisning 2023 Klarälvdalens samordningsförbund

Diarienummer: KS/2024:161

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Notera Klarälvdalens samordningsförbunds årsredovisning för 2023
2. Notera granskningen av årsredovisningen för 2023
3. Notera revisionsberättelsen för 2023
4. Bevilja Klarälvdalens samordningsförbunds styrelse ansvarsfrihet 2023.

Jäv

Per Lawén (S) och Marian Gustavsson (S) anmäler jäv och deltar inte i beslutet. Maria Norell (S) tar över ordförandeklubban.

Sammanfattning av ärende

Klarälvdalens samordningsförbund har översänt sin årsredovisning för 2023 med revisorernas revisionsberättelse och rapport för beslut om ansvarsfrihet för styrelsen.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2024-04-23
Årsredovisning Klarälvdalens samordningsförbund 2023
Klarälvdalen revisionsberättelse 2023, auktoriserad revisor
Klarälvdalen revisionsberättelse 2023, förtroendevalda revisorer Granskningsrapport 2023,
KPMG

Beslut skickas till

Klarälvdalens samordningsförbund

§ 88

Årsredovisning Karlstadsregionen Räddningstjänst

Diarienummer: KS/2024:105

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Notera årsredovisning 2023 för Karlstadsregionens räddningstjänstförbund
2. Notera revisionsberättelse för år 2023
3. Notera revisorernas redogörelse för 2023
4. Notera uppföljning av intern kontroll 2023
5. Bevilja ansvarsfrihet för räddningstjänsten Karlstadsregionens direktion.

Jäv

Maria Norell (S) anmäler jäv och deltar inte i beslutet.

Sammanfattning av ärende

Räddningstjänsten Karlstadsregionen har upprättat och skickat årsredovisning för år 2023, revisionsberättelse, revisorernas bedömning och uppföljning av intern kontroll för 2023. Förbundet redovisar ett underskott på 3,6 miljoner kronor för året 2023, vilket är 3,0 miljoner bättre än budget.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2024-04-23
Årsredovisning för räddningstjänsten Karlstadsregionen 2023
Revisionsberättelse för 2023
Revisorernas redogörelse för år 2023
Godkänd rapport grundläggande granskning 2023
Godkänd rapport god ekonomisk hushållning 2023
Uppföljning av intern kontroll 2023

Beslut skickas till

Karlstadsregionens räddningstjänstförbund

§ 89

Budgetuppföljning kommunledningsstaben per april 2024

Diarienummer: KS/2024:5

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Budgetuppföljningen per april 2024 noteras

Sammanfattning av ärende

Utfall till och med april är 36.476 tkr jämfört med budget 35.559 tkr, avvikelsen beror till största delen på lägre intäkter än budgeterat för Klarälvsbadet. Totalt prognosticeras ett underskott om 3,1 Mnkr för helår 2024

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse – Budgetuppföljning april kommunledningsstaben 2024, 2024-05-13
Presentation – Budgetuppföljning mars kommunledningsstaben 2024, 2024-05-13

Beslut skickas till

Kommunchef

Justerat

Utdragsbestyrkt

§ 90

Budgetuppföljning kommunteknik och service per april 2024

Diarienummer: KS/2024:6

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Uppföljning per april 2024 noteras

Sammanfattning av ärende

Det redovisade resultatet per april visar ett underskott om 4 mnkr. I resultatet saknas intäkter för vatten och renhållning samt tilläggsdebiteringen för kostenheten avseende april. Underskottet för perioden är till störst del höga kostnader för vinterväghållning där året budget redan är förbrukad.

Prognosen per helår visar ett underskott om 2,9 mnkr till följd av höga kostnader för vinterväghållning, ökade personalkostnader hos Kostenheten på grund av sjukskrivningar och inom verksamheterna för vatten och renhållning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, Kommunteknik och service 2024-05-13

Uppföljning per april 2024 Kommunteknik och service, 2024-05-13

Beslut skickas till

Förvaltningschef Kommunteknik och service

Ekonomichef, Kommunledningsstaben

§ 91

Budgetuppföljning Forshaga kommun per april 2024

Diarienummer: KS/2024:4

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Uppföljningen efter april månad noteras
2. Uppdra åt nämnderna att vidta åtgärder för budget i balans vid årets slut.
Åtgärderna rapporteras i samband med delårsrapporten

Sammanfattning av ärende

Kommunledningsstaben har tagit fram budgetuppföljning med helårsprognos efter april månad 2024 för Forshaga kommun. Uppföljningen bygger på nämndernas uppföljning och bedömning om helårsprognoser för 2024. Kommunen redovisar ett resultat på 1,6 miljoner kronor efter fyra månader 2024, vilket är en negativ avvikelse med 11 miljoner kronor mot den ackumulerade budgeten som uppgår till 12,6 miljoner kronor.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-05-19

Prognos per förvaltning per april 2024

Beslut skickas till

Samtliga nämnder

Justerat

Utdragsbestyrkt

§ 92

Budget 2025

Diarienummer: KS/2024:11

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunfullmäktige

1. Skattesatsen sätts till 22,35 kronor.
2. Strategisk plan enligt bilaga 1.
3. Resultat- och balansräkning enligt bilaga 1 med ett resultatmål på 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag.
4. Internräntan sätts till 4,0 procent.
5. Total låneram sätts till 380 miljoner kronor.
6. Till kommunfullmäktiges anslag för oförutsedda behov anslås 1,0 miljoner kronor årligen.
7. Till kommunstyrelsens förfogande för utvecklingsinsatser inom investeringar anslås 9 miljoner årligen.
8. Nämndernas driftramar enligt bilaga 1.
9. Investeringsbudget enligt bilaga 1.
10. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta instruktioner för nämndernas detaljbudgetarbete, inkluderat strategisk plan, kommunalt handlingsprogram och tidigare fattade beslut som planeringsförutsättningar.
11. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda förekomsten av ny lagstiftning och att kunna följa konsekvenser därav över tid kopplat till finansieringsprincipen avseende: Lag om brottsförebyggande arbete, ny socialtjänstlag samt ny lag om skolbibliotek. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.
12. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda risker av förekomsten av så kallad välfärdsbrottslighet, samt införa system för att motverka och förebygga riskerna för detta. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.
13. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder kartlägga förväntat behov av boenden för äldre på längre sikt kopplat till demografin. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.
14. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder kartlägga förväntat behov av förskolor på längre sikt kopplat till demografin. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.
15. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder se över framtida lokalbehov för Dejeskolan kopplat till förmodat ökat behov av lokaler samt i samband med detta se över nuvarande externa lokaler samt den gamla simhallen. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.
16. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder kartlägga och formulera ett övergripande organisationsschema nedbrutet på enhetsnivå

Justerat

Utdragsbestyrkt

innehållande samtliga tillsvidarebefattningar. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.

17. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda den organisatoriska hemvisten för verksamheterna inom kommunservice, bostadsanpassning samt strategiskt klimat och hållbarhetsarbete. Uppdraget skall redovisas till kommunstyrelsen senast 17 december 2024.

Anders Ljungsten (M) och Peter Andersson (SD) väljer att inte delta i beslutet.

Sammanfattning av ärende

Den politiska majoriteten har tagit fram förslag till budget 2025, plan 2026-2028 i enlighet med det kommunala handlingsprogrammet, den strategiska planen och Forshaga kommuns vision. Budgeten består av kommunens tre målområden med tillhörande 10 strategiska mål, resultat- och balansbudget samt kassaflödesanalys. Nämndernas driftbudgetramar utgår från en demografisk resurstilldelningsmodell, uppräkningsfaktor för pris och lön, samt den politiska majoritetens förslag till prioriteringar. Budget 2025, plan 2025-2028 framgår av bilaga 1.

Beslutsunderlag

Kommunledningsstabens tjänsteskrivelse 2024-05-19

Budget 2025, plan 2026-2028

Beslut skickas till

Samtliga nämnder

§ 93

Deltagande på utbildning

Diarienummer: KS/2024:90

Beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

1. Deltagande vid FSBS utbildningsdagar i Karlstad för Marian Gustavsson, Eva-Karin Nilsson och Marcus Karlsson godkänns

Sammanfattning av ärende

Föreningen Sveriges Bygglövsgranskare och byggnadsnämndssekreterare (FSBS) är en intresseförening som har till uppgift att sammanföra tjänstemän inom byggnadsnämndens område och verka för ett rationellt, effektivt och enhetligt handläggnings- och expedieringsförfarande. Föreningen firar i år sitt 50-årsjubileum och planerar ett evenemang i Karlstad den 11-13 september 2024. Då föreningen riktar sig till de som arbetar med eller påverkas av byggnadsnämndens verksamhet föreslås att miljö- och byggnämndens presidium deltar vid utbildningsdagarna.

Datum och tid: 11-13 september i Karlstad

Kostnad: 5900 kr per person för medlemmar. 7900 kr för övriga deltagare (övernattning ingår inte)

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsstaben, 2024-04-25

Protokollsutdrag från miljö- och byggnämnden §53, 2024-04-23

Beslut skickas till

Miljö- och byggnämnden

§ 94

Meddelanden och rapporter

Diarienummer: KS/2024:3

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Notera informationen om meddelande och rapporter under perioden 20240401-20240430

Sammanfattning av ärende

Meddelande och rapporter som inkommit under eller upprättats under perioden 20240401-20240430 redovisas

- Värmlands läns kalkningsförbund 2020312
- Klarälvens vattenvårdsförbund styrelsemöte 20240312
- Klarälvdalens samordningsförbund protokoll 20240320
- Agera Värmland årsmöte protokoll 20240321
- Värmlands läns vårdförbund direktionen protokoll 20240321
- Krisledningsnämnden protokoll 20240322
- Värmlandsrådets minnesanteckningar 20240412
- Karlstad räddningstjänstförbund Direktionen protokoll 20240426
- Årsredovisning Hjälpmedelsnämnden 2023

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsstaben, 2024-05-08

§ 95

Delegationsbeslut

Diarienummer: KS/2024:65

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Godkänna rapportering av anmälda delegeringsbeslut för perioden 20240401-20240430

Sammanfattning av ärende

Redovisning av anmälda delegeringsbeslut för perioden 20240401-20240430

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, kommunledningsstaben, 2024-05-08

Delegeringsbeslut 20240401-20240430

Justerat

Utdragsbestyrkt

§ 96

Kommunchefen informerar

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut i kommunstyrelsen

1. Informationen noteras

Sammanfattning av ärende

1. Myggbekämpning – en bekämpning har genomförts den 14 maj
2. Besök från Munkedals kommun
3. Besöksnäringen
4. Klarälvsrummet
5. Studiebesök i Kristinehamn

Justerat

Utdragsbestyrkt

Bilaga 1, Budget 2025

Budget 2025

Kommunfullmäktige, 2025

Justerat

Utdragsbestyrkt

Innehållsförteckning

Inledning	3
Organisation	3
Kvalitets- och styrmodell	5
Strategisk plan	6
Trygghet och kunskap för alla.....	6
Utveckling och tillväxt i harmoni.....	8
Trygg organisation, ledning och ekonomi.....	10
Kommunstyrelsen	12
Kommunledningsstab.....	12
Kommunteknik och service.....	12
Barn- och utbildningsnämnden	13
Miljö- och byggnämnden	15
Vård- och omsorgsnämnden	16
Lärande och arbetsnämnden	17
Överförmyndarnämnden	19
Budgetförutsättningar	19
Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning	22
Resursfördelningsmodell	24
Budget 2025 flerårsplan 2026-2028	24
Resultatplan och kassaflödesanalys	25
Balansbudget	27
Skatter och utjämning	28
Driftplan	29
Investeringsbudget	30

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Organisation

Mandatfördelningen i kommunfullmäktige

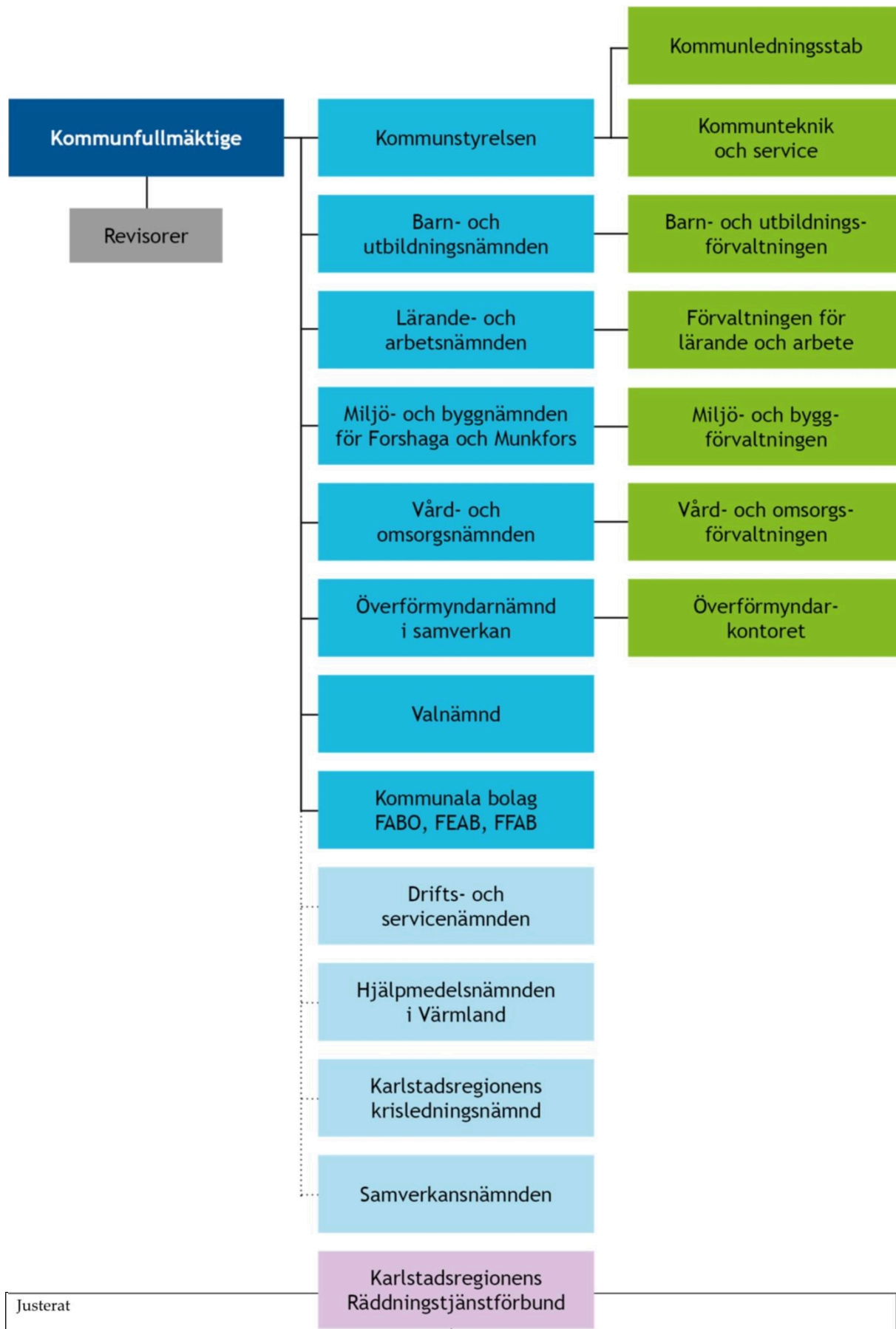
Forshagas kommunalråd är Per Lawén (Socialdemokraterna) och Göran Adrian (Centerpartiet). Kommunalråden har ordförandeposterna i kommunstyrelsen och företräder den politiska ledningen i kommunen. Per Lawén är kommunstyrelsens ordförande och Göran Adrian är kommunstyrelsens förste vice ordförande.

Kommunfullmäktige är kommunens högst beslutande organ. I kommunfullmäktige sitter totalt 41 ledamöter.

Mandatfördelning	Antal
Socialdemokraterna	18
Sverigedemokraterna	8
Moderaterna	6
Centerpartiet	3
Vänsterpartiet	2
Kristdemokraterna	2
Liberalerna	1
Kommunens Bästa	1
Totalt	41

Kommunens organisation

Den kommunala koncernen består av kommunfullmäktige och sju nämnder. Förutom kommunens nämnder ingår tre kommunala bolag, Forshagabostäder AB, Forshaga Energi AB och Forshaga Fibernät AB. Samverkan sker även i fyra gemensamma nämnder samt Karlstadsregionens räddningstjänstförbund.

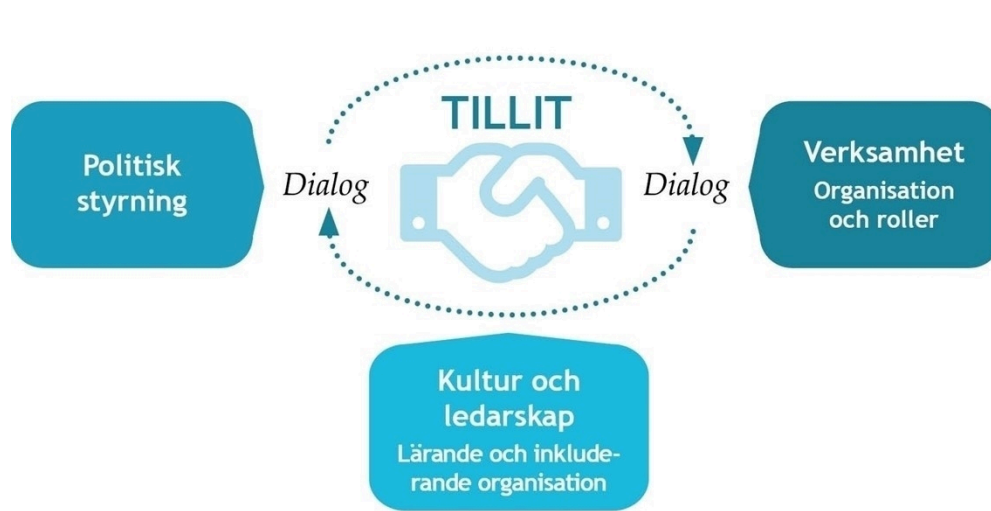

Kvalitets- och styrmodell

Kvalitets- och styrmodellen i Forshaga kommun är ett gemensamt ramverk för all kommunens verksamheter, som övergripande beskriver hur kommunens verksamhet ska styras, följas upp och utvärderas. Den utgör politikens verktyg för styrning, verksamhetens verktyg för organisering och genomförande samt strukturen för en lärande organisation.

Kvalitets- och styrmodellen

Forshaga kommun tillämpar en tillitsbaserad styrmodell, som bygger på att beslutsutrymmet flyttas ut till kärnverksamhetens frontlinje. Det ger ökad flexibilitet, kvalitet och service i mötet med de vi är till för. En tillitsbaserad ledningsmodell bygger på god dialog, mer delegering och mindre detaljstyrning, vilket ger förutsättningar för ett gott medarbetarskap, ständiga förbättringar och kunskapsutveckling. God dialog mellan förtroendevalda och tjänstepersoner går som en röd tråd all ledning och styrning. Forshaga kommuns politiker ansvarar för att prioritera och formulera långsiktiga, övergripande mål för nämnderna och kommunen i sin helhet. Verksamheterna arbetar för att uppnå de mål som kommunfullmäktige beslutat om.

Kvalitets- och styrmodellen beskrivs i övergripande riktlinjer för kvalitets- och styrmodell, 2021-10-14.

Vision

Visionen anger riktningen - hit vill vi nå! Forshaga kommuns vision lyder:

Forshaga kommun 2040 – varmt välkommen

Här känner sig alla välkomna, trygga och inkluderade. Genom att vara öppna och visa tillit till varandra gör vi alla delaktiga. Våra olikheter är vår styrka. Vi ser möjligheter och utvecklas tillsammans. Gemensamt bygger vi ett hållbart och tryggt samhälle där ingen lämnas utanför.

Visionen beskrivs i den strategiska planen för 2023-2026 och i övergripande riktlinjer för kvalitets- och styrmodell, 2021-10-14.

Målområden och övergripande mål

Målområdena visar vilka områden som är prioriterade inom kommunen för att nå visionen. De

externa perspektiven har invånarna i fokus och handlar främst om det som direkt kommer invånarna till del. Det interna perspektivet tydliggör vilka förutsättningar som är viktiga i organisationen för att ge en bra verksamhet till invånarna. Kommunens målområden och övergripande mål ska gå i riktning mot visionen och beskrivs i kommunens strategiska plan. Planen justeras vid behov i samband med budget. Forshaga kommun har tagit fram tre målområden med tillhörande övergripande mål.

De övergripande målen och nämndernas åtaganden följs upp genom dialog på alla nivåer, ett färre antal indikatorer (mått) för jämförelse med andra kommuner, samt de mått som tas fram av verksamheten och fastställs politiskt i samband med antagandet av verksamhetsplanen på förvaltningsnivå. Om möjligt bryts måtten ner för jämlikhetsanalys kopplat till bakomliggande variabler som kön, ålder och geografi.

Verksamhetsmåten är en viktig del i uppföljningen av de övergripande målen. Verksamhetsmåten lyfter fram väsentliga och/eller kvalitativa egenskaper hos målet men är inte målet i sig, utan ger en indikation på hur vi ligger till på vägen för att nå det uppsatta målet. Verksamhetsmåten säkerställer också att vi har en effektiv verksamhet med hög kvalitet där kontinuerlig mätning och uppföljning av våra verksamheter sker.

Målområdena och de övergripande målen beskrivs i den strategiska planen för 2023-2026.

Värdegrund

Vi är till för invånarna i Forshaga kommun.

Värdegrunden handlar om att sätta kommuninvånaren i centrum. Vår värdegrund är vårt gemensamma förhållningssätt till varandra och de vi är till för. Värdegrunden baseras på ett rättighetsbaserat arbetssätt och kärnan i värdegrunden tydliggör vårt gemensamma uppdrag och för vem vi ska skapa värde.

Värdegrunden beskrivs i den strategiska planen för 2023-2026 och i övergripande riktlinjer för kvalitets- och styrmodell, 2021-10-14.

Styrmodellen, den politiska styrningen, värdegrunden, verksamheternas organisering och roller, kommunens kultur och ledarskap, mål och resultatarbete, samt utveckling och styrdokument beskrivs närmare i övergripande riktlinjer för kvalitets- och styrmodellen, 2021-10-14.

Strategisk plan

Trygghet och kunskap för alla

Indelning

Externt

Beskrivning av målområdet

Vi strävar efter att alla vi möter i våra olika verksamheter ska känna sig välkomna, trygga och inkluderade. Vi har förståelse och respekt för att alla är olika och arbetar aktivt för att motverka diskriminering. Vårt fokus är att leverera en verksamhet med bästa möjliga kvalitet och där invånarnas mänskliga rättigheter tillgodoses. Vi främjar lärande och kunskap genom hela livet. Vi tar tillvara det unika hos varje enskilt barn och ansvarar gemensamt för deras framtid och utveckling. Vi skapar förutsättningar för att våra äldre och personer med funktionsnedsättning ges ett värdigt liv. Vi har en nära dialog med våra invånare kring utformning av våra välfärdstjänster.

Övergripande mål	Mått
Vi stärker allas rätt till god utbildning.	<p>Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)</p> <p>Målvärde 87% Periodicitet År</p> <p> MR-indikator Agenda 2030-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)</p> <p>Målvärde 85% Periodicitet År</p> <p> Agenda 2030-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)</p> <p>Målvärde 75% Periodicitet År</p> <p> MR-indikator Agenda 2030-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>

Justerat

Utdragsbestyrkt

Övergripande mål	Mått
	<p>Kursdeltagare i gymnasial vuxenutbildning som vid årets slut avbrutit kurs, andel (%).</p> <p>Målvärde 15% Periodicitet År</p>
Vi stärker rätten till ett jämlikt och värdigt liv	<p>Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt, förbättrad situation, andel (%)</p> <p>Målvärde 90% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde</p> <p>Målvärde 14 Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg, helhetsyn, andel (%)</p> <p>Målvärde 95% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
Vi främjar delaktighet genom tillgänglig och inkluderande information och dialog kring våra tjänster.	<p>Svar på frågor vid kontakt med kommunen, andel (%)</p> <p>Målvärde 78% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng</p> <p>Målvärde 68% Periodicitet År</p>
	<p>Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)</p> <p>Målvärde 28% Periodicitet År</p>
	<p>Dialog mellan företag och kommunens beslutsfattare</p> <p>Målvärde 3,4 Periodicitet År</p>

Justerat

Utdragsbestyrkt

Utveckling och tillväxt i harmoni

Indelning

Externt

Beskrivning av målområdet

Vi ska jobba för att ge upplevelsen av en välkomnande plats att bo, leva och verka på. Vi ser möjligheter och har ett öppet och inkluderande förhållningssätt. Alla har tillgång till fina miljöer för rekreation. Vår mångfald möjliggör ett livskraftigt förenings- och näringsliv. Tillsammans bidrar detta till god folkhälsa.

Vi blir fler invånare då vi har goda förutsättningar till boende och varierat utbud både i tätort och i våra landsbygder. Här ges alla möjlighet att forma sina egna liv och förverkliga sina drömmar. Vi bygger ett hållbart samhälle där våra invånare genom dialog involveras kring strategiska beslut som påverkar kommunens utveckling. Vi ser samverkan med andra kommuner och aktörer i vår närhet som en naturlig samarbetsform när det kommer till att lösa framtida utmaningar. Vi ser möjligheter i samarbeten över organisationsgränser och välkomnar idéer om hur den kommunala verksamheten kan utvecklas tillsammans med civilsamhället.

Övergripande mål	Mått
Vi stärker tillgången till meningsfulla, inkluderande miljöer och aktiviteter för våra invånare.	Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-25 år. Målvärde 35 Periodicitet År MR-indikator
	Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 inv 0-18 år Målvärde 64 Periodicitet År
	Bra utbud av ställen för unga att träffas på i kommunen, andel (%) Målvärde 22% Periodicitet År
	Bra utbud av ställen (t.ex. träffpunkter) för äldre att träffas på i kommunen, andel (%) Målvärde 42% Periodicitet År

Justerat

Utdragsbestyrkt

Övergripande mål	Mått
	<p>Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - sociala aktiviteter, andel (%)</p> <p>Målvärde 50% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
Vi främjar allas rätt till bostad samt trygghet och säkerhet i offentliga miljöer.	<p>Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)</p> <p>Målvärde 83% Periodicitet År</p>
	<p>Problem med störande trafik med motorfordon i kommunen, andel (%)</p> <p>Målvärde 37% Periodicitet År</p>
Vi främjar arbetet för en växande kommun och samverkan med näringslivet för hållbart företagande och tillväxt.	<p>Öka antal invånare.</p> <p>Målvärde 50 Periodicitet År</p>
	<p>Antal färdigställda detaljplaner för bostäder</p> <p>Målvärde 3 Periodicitet År</p>
	<p>Nyproduktion av bostäder, kommunalt och privat.</p> <p>Periodicitet År</p>
	<p>Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar</p> <p>Målvärde 25 Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Förbättra företagsklimatet, sammanfattande omdöme.</p> <p>Målvärde 3,85 Periodicitet År</p>

Övergripande mål	Mått
Vi främjar minskad miljö- och klimatpåverkan.	<p>Andel ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet (%).</p> <p>Målvärde 25% Periodicitet År</p> <p> Agenda 2030-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Andel närproducerade livsmedel i kommunens verksamhet.</p> <p>Målvärde 15% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Andel Fair Trade-märkt kaffe, te och kakao i kommunens verksamhet.</p> <p>Målvärde 100% Periodicitet År</p> <p> Resultat- och effektivitetsindikator</p>

Trygg organisation, ledning och ekonomi

Indelning

Internt

Beskrivning av målområdet

Allt vi gör tar utgångspunkt i vår gemensamma värdegrund. Den sätter fokus på de vi är till för och alla människors lika värde. Våra medarbetare ges rätt förutsättningar för ett hållbart arbetsliv i en väl fungerande organisation. Vi bygger tillsammans en modern och framtidsinriktad arbetsplats där människor vill arbeta och som därför kan möta framtidens utmaningar med kompetensförsörjning. Tillsammans skapar vi trygghet, harmoni och balans i arbetet. Det gör vi genom tillit, långsiktighet, god planering och professionalism med fokus på kvalitet och gemensamma mål. Vi ska vara en ansvarsfull och attraktiv arbetsgivare för alla. Våra medarbetare ska uppleva ett tydligt och nära ledarskap. De ska känna sig likvärdigt behandlade och att de har tillräcklig kompetens för sitt uppdrag. Medarbetare görs delaktiga genom en aktiv dialog och ges därför inflytande över verksamhetens utveckling. Medarbetarna ska ges förutsättningar för att själva kunna bidra med idéer som kan utveckla innovativa arbetssätt och ge upphov till ständiga förbättringar. Vi planerar långsiktigt och låter varje generation stå för de kostnader de ger upphov till. God ekonomisk hushållning präglar våra verksamheter och vi har en ekonomi i balans.

Övergripande mål	Mått
Vi är en ansvarsfull arbetsgivare och främjar en god hälsa, kompetens och hållbar arbetsmiljö för alla våra medarbetare.	<p>Minska andel sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)</p> <p>Målvärde 6 Periodicitet Halvår</p> <p> MR-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>

Justerat

Utdragsbestyrkt

Övergripande mål	Mått
	<p>Öka andel anställda som nyttjar friskvårdstimmen</p> <p>Målvärde 45% Periodicitet År Resultat- och effektivitetsindikator</p>
	<p>Förbättra attraktiv arbetsgivarindex.</p> <p>Målvärde 84 Periodicitet År</p>
Vi stärker våra medarbetares förutsättningar att vara delaktiga och bidra till ständiga förbättringar.	<p>Medarbetarengagemang (HME), totalt kommunen - Totalindex</p> <p>Målvärde 76 Periodicitet År MR-indikator Resultat- och effektivitetsindikator</p>
Vi säkerställer en långsiktigt god ekonomi för att utveckla Forshaga kommun - god ekonomisk hushållning.	<p>Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelse avseende pensioner ska lägst vara 50%.</p> <p>Målvärde 50% Periodicitet År</p>
	<p>Resultat över femårsperiod ska uppgå till minst 2 % av skatteintäkter och skatteutjämning.</p> <p>Målvärde 2 Periodicitet Halvår</p>
	<p>Skapa årlig buffert för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar. (Resultat)</p> <p>Målvärde 1% Periodicitet År</p>
	<p>Avtalstrohet (upphandlade avtal).</p> <p>Målvärde 85% Periodicitet År</p>
	<p>Kommunkoncernens soliditet ska minst uppgå till 35%.</p> <p>Målvärde 35% Periodicitet År</p>

Justerat

Utdragsbestyrkt

Kommunstyrelsen

Kommunledningsstab

Om förvaltningen

Kommunledningsstabens är kommunens centrala stöd till organisationen. Här samlas ekonomikontor, personalkontor, kommunledningskontor samt kultur- och fritidsenhet. Förutom att vara stödfunktion till förtroendevalda, kommunens förvaltningar och de kommunala bolagen så finns även den nyinrättade samhällsplaneringsenheten och ett kontaktcenter inom förvaltningen.

Framtida utmaningar

Kommunledningsstabens verksamheter är både styrande och stödjande vilket innebär att mycket av stabens utvecklingsarbete sker i syfte att utveckla hela kommunens övergripande och gemensamma processer. Bland de nya kommunövergripande behov som förvaltningen ser inför 2025-2027, finns bland annat behov av att utveckla kommunens bemanningscentral, digitaliseringsarbete och krisberedskap. Verksamheternas behov av stöd från bemanningscentralen har ökat och breddats, vilket medfört att resurserna vid enheten inte räcker till för behoven. En god digital förmåga bidrar till att stötta kommunen i kompetensförsörjningsutmaningen och den demografiska utmaningen genom effektivare processer och ökad kvalitet, vilket frigör resurser till kärnverksamheten. Samtidigt förväntar sig invånare och medarbetare utvecklade och tillgängliga digitala miljöer. Läget i omvärlden innebär att kommunens krisberedskap måste utvecklas för att klara händelser av kris och krig.

Kommunledningsstabens övriga utvecklingsområden kopplar till flera av kommunens mål i den strategiska planen. Stödet kring verksamheternas utrednings- och utvecklingsarbete inom områden som mänskliga rättigheter, jämställdhet och normer och rättighetsbaserat arbete fortsätter att utvecklas, liksom stödet i verksamhets- och ekonomistyrningsprocesser samt prognosarbete i syfte att främja god ekonomisk hushållning i alla verksamheter. Kontaktcenter fortsätter att utvecklas liksom verksamheten vid det nya Klarälvsbadet i Deje.

Utvecklingsområden kring kommunens interna perspektiv handlar om att arbeta för mer förutsättningar till ledar- och chefsutveckling i kommunen, utveckla introduktionen av nya medarbetare, stötta verksamheterna i arbetet kring sjukfrånvaro och rehab. Digitala och gemensamma arbetssätt kring ärendehantering och beslutsprocesser fortsätter att utvecklas, liksom fortsatt arbete i kommunens kvalitetsnätverk, där en viktig fråga är att utveckla kommunens strategiarbete och verksamhetsanalys. Kommunledningsstabens arbetar även med att ta fram underlag för fortsatt arbete med att utveckla kommunens inköpsprocesser.

Kommunteknik och service

Om förvaltningen

Kommunteknik och service är uppdelat i fem enheter: fastighet, gator och park, vatten och avlopp, kost samt kommunens bilpool. Förvaltningen arbetar med att förvalta kommunens mark och verksamhetslokaler, städa kommunens lokaler, sköter gator och vägar, gång- och cykelvägar, parker, lekplatser, skog, renhållning och ledningsnät. Förvaltningen producerar dricksvatten och renar avloppsvatten. Inom kostenheten lagas mat till skolor, förskolor, äldreomsorg och hemtjänst. Bilpoolen sköter kommunens fordonspark och förser verksamheterna med lämpliga fordon.

Framtida utmaningar

Kommunteknik och service fortsätter att prioritera underhåll och skötsel av gator, enskilda vägar och parker. Det bidrar till att uppfylla de övergripande målen "Vi stärker tillgången till meningsfulla, inkluderande miljöer och aktiviteter för våra invånare" samt "Vi främjar allas rätt till bostad samt trygghet och säkerhet i offentliga miljöer".

Medborgarundersökningen år 2022 visade att invånarna är mycket nöjda med kommunens skötsel av gator och vägar. Andelen som tycker att skötseln av gång- och cykelvägar i kommunen fungerar bra uppgick till 82,6 procent. Genomsnittet i riket låg på 70,2 procent. Samtidigt är kostnaderna låga, Forshaga hade Värmlands lägsta kostnad i kronor/meter år 2022 **med XX kr/meter**.

Kommunteknik och service arbetar inom målområdet med att bidra till att berörda målgrupper får näringsriktiga måltider. Detta är en viktig aspekt för att bidra till folkhälsan. En vanlig dag ansvarar kommunteknik och service för omkring 2 500 lunchportioner, vilket utgör nära 20 % av invånarna.

Förvaltningen har även påbörjat ett anpassningsarbete av internhyresmodellen så att kostnaden för varje objekt tydligare redovisas. Principen är att varje objekt ska bära sina egna kostnader och att verksamheterna ska betala en internhyra som motsvarar kostnaderna. Ett av målen är att nå en rimlig underhållsnivå i fastigheterna. Det kan innebära förändrade internhyreskostnader för kommunens verksamheter framöver. Förvaltningen arbetar med att utveckla underhållsplaneringen för att främja god ekonomisk hushållning kring fastighetsförvaltningen. Även kostverksamheten och lokalvården ska bygga på självkostnadsprincipen och ta ut en ersättning från övriga verksamheter. Arbetet kvarstår för lokalvård i implementeringen av självkostnadsprincipen.

Om kommunen ska växa långsiktigt genom en större inflyttning kommer det behövas mer resurser inom projektledning för exempelvis byggnationer. Resursförstärkning skulle även behövas inom gator och VA. När det gäller kompetensförsörjning inom strategiska områden exempelvis VA är det svårt att rekrytera. Här arbetar förvaltningen med samverkan med andra kommuner för att motverka kompetensbrist.

Barn- och utbildningsnämnden

Om förvaltningen

Inom barn- och utbildningsförvaltningen arbetar omkring 350 kollegor inom fyra skolområden med barn och elever i åldrarna 1-16 år. Skolområdena arbetar för att alla barn och ungdomar ska ha en god miljö för lärande där de känner sig trygga och ges möjlighet att nå goda resultat. Förvaltningen består av 37 förskoleavdelningar och fem skolor i fyra skolområden: Lärcenter, Skived, Ullerud och Grossbol.

Förvaltningen ansvarar även för kommunens gymnasieelever där kommunen köper all verksamhet av andra kommuner och friskolor.

Barn- och utbildningsnämnden är till för att ge barn och elever i Forshaga kommun bästa förutsättningar att utvecklas så långt det är möjligt enligt utbildningens mål. Alla barn ska i enlighet med Forshaga kommuns vision känna sig välkomna, trygga och inkluderade.

Utbildningen inom verksamheterna ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Utbildningen syftar också till att i samarbete med

hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

Framtida utmaningar

Barn- och ungdomsnämndens modell för det systematiska kvalitetsarbetet består av fyra analysperioder, där tre av dem har uppföljning i dialogform istället för skriftlig inlämning. I samband med analysperiod fyra tas utvecklingsplaner fram för kommande läsår. Efter genomförda resultatdialoger sker även en uppföljande gemensam dialog där övergripande mönster, behov av åtgärder och framgångsfaktorer diskuteras. Med det här arbetssättet uppnås en spridningseffekt i samtliga verksamheter.

Bland utvecklingsområdena finns behov av att fördjupa och förbättra analysarbetet kring elevresultaten och orsakerna till resultaten på kommun- och enhetsnivå, samt planera insatser utifrån detta i ett kommunperspektiv. Förvaltningen arbetar med den framtagna digitaliseringsstrategin inom samtliga verksamheter samt att grundskolorna ska använda digitala läromedel som ett komplement till undervisningen i syfte att förbättra den digitala lärmiljön, samt förbättra den digitala kompetensen hos lärare och elever inför digitala nationella prov. Barn- och utbildningsförvaltningens plan för rutiner vid problematisk skolfrånvaro ska också tydliggöras och systematiseras.

Från och med 2025 kommer det att vara lag på att alla skolor ska ha bemannade skolbibliotek. Regeringen satsar 216 miljoner kronor år 2025 och 432 miljoner kronor år 2026 via generella statsbidrag på stärkta skolbibliotek för att stärka elevers läsförmåga. I dagsläget finns skolbibliotek på Lärcenter.

Skolans elever ska ha tillgång till elevhälsa med medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och även stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Inom Barn- och utbildningsförvaltningen finns en skolpsykolog för hela grundskolan och förskolan. Det innebär att 2 089 barn delar på en psykolog. Det finns totalt 3,0 kuratorer fördelat på fem skolområden. Att förstärka med ytterligare en skolpsykolog och en kurator skulle ge bättre förutsättningar för en högre måluppfyllelse samt kunna minska kostnaderna för samhället i stort.

Forshaga kommun har en specialpedagog inom förskolan fördelat på 36 avdelningar och 586 barn. För att kunna arbeta mer förebyggande och främjande ser Barn- och utbildningsförvaltningen behov av ytterligare två specialpedagog tjänster inom förskolan.

För att öka kvalitén i verksamheten ser Barn- och utbildningsnämnden ett behov att erbjuda introduktion för samtliga vikarier som används via bemanningscentralen.

Investeringsbehov

Förskola Skived

Barn- och utbildningsnämnden ser behov av ytterligare en förskola från år 2027. Behovet finns inom Skiveds område. Antalet folkbokförda barn i ålder 1-5 år i området uppgår i dagsläget till 201 och i området finns 85 kommunala platser. För att möta kommande behov och samtidigt kunna minska barngruppens storlek från 17-16 ser nämnden ett behov av 8 avdelningar, varav 2 avdelningar är för att minska barngruppens storlek.

Unik

Den anpassade grundskolan Unik bedriver undervisning för elever med med intellektuell funktionsnedsättning och hjälper de elever som har de allra största stödbehoven. I verksamheten finns elever med många olika svårigheter vilket gör att lokalen behöver anpassas för att möta

elevernas olika förutsättningar på ett bra sätt. Antalet elever har sedan förra året ökat med två. Ytterligare 4 elever tillkommer från läsåret 2024/2025, elevantalet uppgår då till 11. Enligt bedömning/prognos ser det framtida behovet ut att ligga på 15-20 platser.

Skivedsskolan

Enligt plan 2016 har Skivedsskolan 330 platser. Antalet är dock missvisande då Hemgården inte i dagsläget är möjlig att använda till undervisning, antalet tillgängliga elevplatser uppskattas i nuläget uppgå till cirka 290 platser. Klassrummen ser olika ut och alla är inte byggda för större klasser. I dagsläget råder en beläggningsgrad på 93 % utifrån 290 tillgängliga platser. Skivedsskolan beräknas 2024 ha en beläggningsgrad på cirka 104 % och från 2025 förväntas beläggningsgraden uppgå till 108 %.

Antalet elever som påbörjar förskoleklass hösten 2024 är cirka 60 stycken. Då planer på byggnation finns för Skiveds område kommer antalet sannolikt öka de kommande åren vilket gör att klasserna från årskurs 4 kommer ligga på över 30 elever per klass.

Tillgänglig lärmiljö

Tillgänglig lärmiljö är en viktig förutsättning för att främja hälsa, lärande och utveckling för alla barn och elever. Det finns många styrdokument och lagar till exempel läroplaner och skollagen, arbetsmiljölagen, FN:s barnkonvention, plan- och bygglagen samt forskning att ta hänsyn till och där framgår vikten av att skapa tillgängliga lärmiljöer. Tillgänglighet är ett begrepp som beskriver hur väl en organisation, verksamhet, lokal eller plats fungerar oavsett funktionsförmåga och är en förutsättning för att alla barn och elever ska kunna vara delaktiga i en inkluderande skolmiljö.

Utemiljö

För att minska stillasittandet vill Barn-och utbildningsförvaltningen öka undervisningstiden utomhus. Tanken är att utegårdarna ska användas mer som ett rum för lärande, lek och aktivitet. Barnen ska få utlopp för sin kreativitet och lust att upptäcka och lära genom så kallat "okodat material", material som inte har en förutbestämd funktion, till exempel en klätterställning.

Miljö- och byggnämnden

Om förvaltningen

Miljö- och byggförvaltningen är gemensam för Forshaga och Munkfors kommuner. Arbetet omfattar tillsyn, tillståndsgivning, viss rådgivning och stöd till fastighetsägare, granskning av dokumentation, platsbesök och styrs i allt väsentligt av speciallagar såsom miljöbalken, plan- och bygglagen, livsmedelslagen, tobakslagen, lag om bostadsanpassningsbidrag m fl.

Miljöenheten har det operativa tillsynsansvaret enligt miljöbalken, livsmedelslagen, tobakslagen och angränsande lagstiftning och kontrollerar genom tillsyn och tillståndsprövning att lagstiftningen följs och gör även bedömningen om det finns brister i en verksamhet, följer upp och ställer krav på att bristerna åtgärdas.

Bygglovsenheten har det operativa tillsynsansvaret enligt plan- och bygglagen och hanterar lokaliseringsprövningar och bygglov. Genom granskning av dokumentation och handlingar, genom tillsyn och platsbesök ser verksamheten till att lagstiftningen följs och att felaktigheter och brister under byggprocessen åtgärdas. Enheten ska även verka för en god byggnadskultur samt en god och estetiskt tilltalande stads- och landskapsmiljö.

I nämndens tillsynsanskyldighet ingår att avsätta tillräckliga resurser och att ha personal med tillräcklig kompetens för att arbetet ska kunna utföras.

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

Förvaltningen ansvarar även för handläggning av bostadsanpassningsbidrag vilket syftar till att personer med funktionsnedsättning ska kunna använda sin bostad på ett ändamålsenligt sätt.

Vidare är förvaltningen samordningsansvarig för energi- och klimatrådgivningen i kommunerna Kil, Forshaga, Munkfors, Sunne, Torsby och Hagfors.

Framtida utmaningar

Inom nämndens verksamhetsområden pågår ett ständigt kvalitetsarbete vilket omfattar rutiner, processbeskrivningar och information. Allt sammantaget bidrar till ett rättssäkert och effektivt arbete vilket gynnar både den enskilde medborgaren och kommunen som organisation. En värdemätare från våra kunder som visar att de möts av en korrekt och tydlig kommunikation i både tal och skrift är genomgående högt Nöjd Kund Index (NKI), vilket utvärderas per helår.

Bostadsanpassning

Handläggning av bostadsanpassningsbidrag är en viktig och ekonomiskt tongivande del av nämndens kärnverksamhet. Bostadsanpassning innebär att bidrag kan betalas ut för anpassning av privatpersoners boende efter dennes fysiska förutsättningar. Exempel på åtgärder är att ta bort trösklar, byta badkaret mot ett duschutrymme, utjämna nivåskillnader med hiss eller ramp eller installera dörröppnare, men även mer komplexa och ekonomiskt ansträngande ärenden såsom större ombyggnader av bostaden ingår i uppdraget. Bostadsanpassningsbidraget skapar möjligheten för den behovsökande att bo kvar i sin bostad under en längre tid vilket är en både social och ekonomisk vinst för både individen och kommunen. Detta bidrar även aktivt till jämlikhet eftersom åtgärderna grundar sig på behovsbilden oaktat den enskildes ekonomiska förutsättningar.

Då ökningen av personer i åldern 80+ beräknas öka med 47 procent mellan 2021 och 2031 behöver inte bara nämnden utan hela kommunen agera proaktivt för att stå rustad inför denna utmaning. Verksamhetens art och nämnda omständigheter gör att det således är mycket svårt att förutse utfallet från år till år. Miljö- och byggnadsnämnden har gett förvaltningen i uppdrag att se över och uppdatera rutiner och checklistor kring bostadsanpassning och utarbeta bättre samverkan mellan miljö- och byggförvaltningen och vård- och omsorgsförvaltningen. Detta arbete sker kontinuerligt och redovisas vid nämndens respektive sammanträden.

Miljö- och hälsoskydd

I Miljöbalken anges att det ska finnas en behovsutredning för nämndens tillsynsverksamhet som avser en tidsperiod om tre år. Behovsutredningen ska tydligt påvisa vilka behov av tillsyn som berör miljö- och hälsoskyddsverksamheterna.

Enligt budget för innevarande verksamhetsår finns ett ekonomiskt utrymme för fyra ordinarie tjänster inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten vilket avspeglas i antalet heltidsanställda handläggare. I kommunens behovsutredning tydliggörs dock att bemanningen inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten behöver förstärkas med knappt en heltidstjänst för att upprätthålla lagstadgad tillsyn inom berörda verksamhetsområden. Under pågående budgetår har nämnden fått tillfällig förstärkning för kärnverksamheten, men för att kunna arbeta långsiktigt och uthålligt behöver förstärkning ske.

Vård- och omsorgsnämnden

Om förvaltningen

Vård- och omsorgsförvaltningen ska stötta, hjälpa och rehabilitera personer som inte klarar sig fullt

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

ut. Många av brukarna är äldre eller har funktionsnedsättningar. En del behöver boende, hemtjänst, hemsjukvård eller sysselsättning, andra behöver tillfällig hjälp, stöd eller avlastning på andra sätt.

Behovet som brukare har prövas mot en lagstiftning där handläggaren tar hänsyn till livssituation och önskemål. Verksamheten styrs bland annat av socialtjänstlagen (SoL), lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL).

Inom vård- och omsorgsförvaltningen arbetar cirka 550 medarbetare, majoriteten är tillsvidareanställda. De största yrkesgrupperna är undersköterskor, vårdbiträden och sjuksköterskor/distriktssköterskor.

Framtida utmaningar

Demografi

Med en förväntad ökning av antalet invånare över 80 år med nästan 50 procent under de kommande tio åren, står kommunen inför en betydande utmaning att hantera ökande kostnader och resursbehov. Effektivisering och resursoptimering ses som nödvändiga åtgärder för att hantera dessa utmaningar.

Schemaläggning och heltidsresan

Enligt en utredning som gjordes, i samverkan mellan förvaltningen och kommunledningsstaben, visade på att det blir 25 procent i överkapacitet jämfört med verksamheternas behov när våra medarbetare arbetar heltid. Detta jämfört med om vi hade anställt enbart utifrån verksamhetens behov. En del av denna överkapacitet kan användas för att täcka korttidsfrånvaro i olika former vilket gör att den extra kostnaden inte blir 25 procent högre. Införandet av 47 timmars veckovila har skapat utmaningar med att anpassa personalens arbetstider till varierande arbetsbelastningar, vilket kan leda till ineffektiv resursanvändning. Helgtjänster, som övervägdes som en lösning för att minska överkapacitet på vardagar, visade sig inte vara möjliga vilket ytterligare försvårade situationen.

Schemaläggningen ska optimeras för att bättre matcha verksamheternas behov genom att följa bemanningskraven och effektivisera användningen av medarbetare genom att låna ut mellan grupper vid behov. Målet är att förbättra planeringen och användningen av personal samt att optimera schemaändringar. Förvaltningen planerar regelbundna möten för att diskutera personalbehov och scheman, samt uppmuntra samverkan.

Minskade statsbidrag och framtida förändringar

Från och med 2024 förväntas betydande statsbidrag, som återhämtningsbonusen och bidrag för minskning av delade turer, att upphöra. Dessa bidrag har tidigare stöttat kommunens ekonomi men deras bortfall skapar osäkerhet för framtiden. Denna minskning kommer så småningom att avspeglas i prislappen då det gäller i samtliga kommuner i Sverige som kommer att få högre kostnader inom äldreomsorgen om det inte införs nya riktade statsbidrag.

LSS/Funktionsstöd

Forshaga kommun bedriver LSS och funktionsstöd helt i egen regi och har fler invånare med LSS-beslut än genomsnittskommunen. Kommunen har de senaste året fått fler brukare inom korttidsboende för unga vilket medför ett behov av prioritering på kort sikt.

Åtgärder

Bland de åtgärder som nämnden genomför för anpassning till budgetramen finns aktivt ledarskap för minskad sjukfrånvaro, rehabiliterande förhållningssätt, optimering av produktionsplanering och schema, strategisk inköpsplanering samt revidering av riktlinjer för myndighetsutövning.

Lärande och arbetsnämnden

Om förvaltningen

Förvaltningen består av tre verksamheter: individ och familjeomsorg, arbetsmarknadsenhet och vuxenutbildning. Individ- och familjeomsorgen omfattar en myndighetsdel och en utförardel. Myndighetsdelen är indelad i vuxen-, barn- och familjehemsavdelningarna. Utförardelen omfattar familjeenheten och en öppenvårdsinsats riktad mot missbruk genom Trappan.

Tidigare arbetsmarknadsenheten, numera individ- och utveckling, med verksamhetssamordnare, arbetskonsulenter, ungdomskonsulent och praktiska handledare. Mycket av verksamheten för deltagare är förlagd till AME Deje, där det också finns en återbruksbutik i lokalerna. Enheten ansvarar integrationsenheten och för det kommunala aktivitetsansvaret samt har personalansvar för anställda på Fritidsbanken.

Vuxenutbildningen som består av kommunal vuxenutbildning med SFI, utbildningsplikt, grundläggande och gymnasial ämnesutbildning. Där finns också yrkesutbildningarna barnskötare och vård- och omsorgscollege i egen regi. Inom vuxenutbildningen bedrivs yrkeshögskola med utbildningar till behandlingsassistent och demensspecialiserad undersköterska.

Utöver detta ansvarar förvaltningen även för Lärcenter och kommunservice.

Framtida utmaningar

I Forshaga kommun visar statistik från SCB att andelen av befolkningen 20-65 år som försörjs med sociala ersättningar var 14,3 procent i juni 2023. Antal individer som genom detta ska kunna försörjas under ett helt år med full ersättning genom ekonomiskt bistånd (så kallade helårsekvivalenter) uppgick till 117 stycken individer i åldersgruppen 20-65 samma månad. Enligt statistik från socialstyrelsen innebär det år 2022 kostnader på 14 579 000 kronor enbart i utbetalningar av ekonomisk bistånd där inga övriga kostnader finns inräknade. För en person med snitt 7 500 kronor i månaden innebär det 90 000 kronor per år. Att tillföra fler invånare i Forshaga kommun till arbetskraften skulle innebära möjlig tillväxt, minskade kostnader och ökade skatteintäkter för kommunen .

Vuxenutbildning

Fullmäktige har uppdragit till nämnden att utveckla arbete för öka samverkan för att lotsa människor till utbildningar, att utreda hur kommunens SFI-verksamhet (svenska för invandrare) i egen regi kan stärkas hur kommunen kan arbeta för att stärka kopplingen mellan SFI och vidare studier eller jobb, samt utreda hur den kommunala vuxenutbildningen kan stärkas. Lärande och arbetsnämnden har även uppdragit åt förvaltningen att möjliggöra för fler poäng för yrkesinriktade utbildningar. Vuxenutbildningen i Forshaga kommun är relativt unik i den meningen att trots storleken på kommunen så bedrivs vuxenutbildningen i egen regi i stor utsträckning. Vuxenutbildningen är redan stark och kan uppvisa väldigt goda resultat i nationell jämförelse. Jämför man vuxenutbildningens avbrottsresultat 2023 med nationell statistik för 2022 så låg avbrottsstatistiken på 21 % mot våra 9,5%. Inom SFI så låg den nationella avbrottsstatistiken på 46 % och Forshaga på 18,5 %. Att stärka upp den kommunala vuxenutbildningen i Forshaga handlar till största del om att skapa tydligare ramar för de ekonomiska förutsättningarna och den ekonomiska styrningen.

Individ och utveckling

Kommunfullmäktige har uppdragit till nämnden att utveckla arbetet för ökad samverkan för att lotsa

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

människor till utbildningar, att utveckla arbetet för fler utbildnings- och praktikplatser för att få människor i arbete, att utöka stöd och arbetsmarknadsservice genom verksamheter som AME (arbetsmarknadsenheten) i Deje, samt att arbeta för att ungdomar ska erbjudas introduktionsjobb och praktikplatser i kommunen. Lärande och arbetsnämnden har uppdragit till förvaltningen att hjälpa personer så att det kan leva ett självständigt liv genom motiverande, stärkande och kompetenshöjande insatser och förvaltningens mål är att minska andelen personer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Förvaltningen arbetar med att skapa stegförflyttning genom att upprätta en plan mot egen försörjning. Målgruppen behöver kartläggas och analyseras för att både kunna jobba med strukturförändringar samtidigt som med operativa insatser för individerna.

Familjehemsgruppen

Ett mål är att växla kostnader för placeringar i konsulentstöttade familjehem till egna kontrakterade familjehem då det är mindre kostnad för dessa och bättre möjligheter att kvalitetssäkra deras uppdrag. En familjehemsgrupp har organiserats för att arbeta med rekrytering och utredning av familjehem, handledning till kontrakterade familjehem samt uppföljning av de barn som är placerade.

Trygg organisation, ledning och ekonomi

Hösten 2022 påbörjades arbetet med att identifiera utvecklingsbehov inom individ och familjeomsorgens organisation, vilket ledde till en organisationsförändring. Det hade identifierats stora problem så som höga sjukskrivningstal, personal som slutade och svårigheter på grund av tidsbrist tidsbrist för chef att leda utvecklingsarbetet på enheten samt svårigheter att kostnadseffektivisera.

Den nya organisationen håller på att sätta sig och de effekter på kort sikt som önskas är en bättre arbetsmiljö med sänkta sjuktal, mindre personalomsättning och ett närmare ledarskap samt fokus på utvecklingsarbete. Den nya organisationen ska möjliggöra ett kontinuerligt utvecklingsarbete av identifierade områden. Stor påverkan kommer också förberedelserna inför en ny socialtjänstlag ha på planeringen inför 2025.

Överförmyndarnämnden

Om förvaltningen

Överförmyndarkontorets huvudsakliga uppgift är att utöva tillsyn över ställföreträdarskap såsom godmanskap, förvaltarskap och förmyndarskap. Syftet med tillsynen är att personer som har en begränsad rättshandlingsförmåga eller själva inte kan ta hand om sina angelägenheter, inte missgynnas ekonomiskt eller rättsligt. Överförmyndarverksamheten är av övervägande juridisk art och styrs bland annat av föräldrabalken, kommunallagen, offentlighets- och sekretesslagen med mera.

Framtida utmaningar

Överförmyndarkontoret vill vara tillgängliga för alla. Det ska under normala förhållanden finnas olika möjligheter att kontakta eller möta kontoret. Verksamheten jobbar ständigt med att öka tillgängligheten för invånarna samt erbjuda både digitala och fysiska informations- och utbildningsträffar. Överförmyndarkontoret ökar antalet digitala tjänster kontinuerligt för att medborgarna ska kunna kontakta verksamheten på ett enklare sätt. Implementering av en modul till vårt verksamhetssystem påbörjades under hösten 2023, vilket ger ställföreträdarna möjlighet att sköta redovisningen digitalt och lämna in den till överförmyndarnämndens verksamhetssystem. Tjänsten testas under 2024.

Överförmyndarnämnden är en samverkansnämnd och därmed är Forshagas del av budgeten en del i större helhet som innefattar både det gemensamma kontoret samt arvodeskostnader. Nämndens kostnader för ställföreträdare har minskat de senaste åren och lämnat överskott.

Budgetförutsättningar

Kommunernas ekonomi

Sveriges regioner och kommuner, SKR, kommenterar kommunernas ekonomi i ekonomirapporten, maj 2024. 2024 är andra året i rad då regioner och kommuner påverkas av reallt urholkade skatteintäkter. Regionernas resultat för år 2023 blev ett underskott motsvarande 12 miljarder medan kommunerna landade på ett överskott på 25 miljarder kronor år 2023, vilket var starkare än förväntat. Det berodde främst på att skatteunderlaget ökade och sysselsättningen hölls uppe av att arbetsgivarna i det längsta behöll sin arbetskraft, tillsammans med stor återhållsamhet. Förutom ett förbättrat skatteunderlag hade många kommuner realisations- och exploateringsintäkter samt ett positivt finansnetto. Trots att många kommuner gjorde neddragningar redovisade hälften av kommunerna underskott inom individ- och familjeomsorgen och äldreomsorgen. Inom individ- och familjeomsorgen minskade kostnaderna för ekonomiskt bistånd medan kostnaderna för barn och unga ökade. Äldreomsorgens kostnader för bemanning var höga i flera kommuner på grund av svårigheterna att hitta personal med rätt kompetens.

Av Sveriges 290 kommuner lämnade 69 kommuner underskott år 2023. SKR pekar på att det finns ett samband mellan kommunstorlek och resultat, där många kommuner med mindre än 10 000 invånare redovisade underskott medan endast ett fåtal större kommuner gjorde det. Ingen kommun med mer än 40 000 invånare redovisade underskott i mer än två av de senaste tio åren. Utjämningskommittén arbetar med att ta fram förslag till ny kostnadsutjämning där ett förslag som diskuteras är ett så kallat småkommunstillägg utifrån perspektivet att det finns smådriftsnackdelar. Kommittén ska presentera sitt förslag den 3 juli 2024.

År 2024 utvecklas skatteunderlaget betydligt långsammare än normalt samtidigt som regioner och kommuner fortfarande starkt påverkas av höga pensionskostnader. Kommunsektorn väntas lämna ett underskott år 2024 på cirka 14 miljoner kronor. Regionernas och kommunernas resultat väntas stärkas från och med 2025 men låneskulden fortsätter att öka till följd av stora investeringsbehov. Befolkningstillväxten väntas bli rejält lägre på grund av att antalet barn och unga minskar.

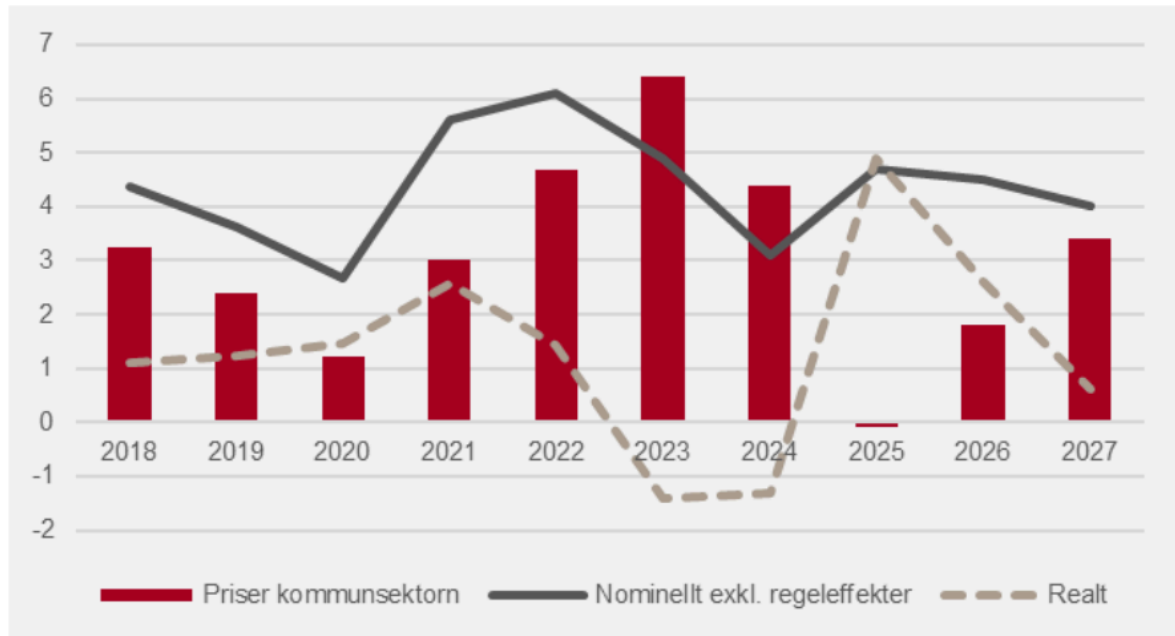
Inflationen dämpas i världen under 2024 och flera centralbanker väntas sänka sina styrräntor. Det gynnar den globala efterfrågan men de högre prisnivåerna ligger kvar och det tar tid innan räntesänkningarna ger full effekt. Den globala tillväxten tar därför fart först under 2025. Sveriges BNP väntas öka med 2,8 procent år 2025 jämfört med 0,6 procent år 2024.

Löneökningstakten väntas bli högre än inflationen år 2024, vilket innebär högre reallöner, som tillsammans med ett uppdämt konsumtionsbehov och lägre ränteutgifter väntas bidra till högre hushållskonsumtion.

Det reala skatteunderlaget minskar år 2023 och 2024 på grund av en kombination av hög inflation och svag nominell skatteunderlagstillväxt. Prisökningarna beror främst på ökade kostnader för avtalspensioner. Skatteunderlaget väntas sedan växa något snabbare än det historiska genomsnittet under åren 2025-2027 till följd av en stor ökning av antalet arbetade timmar. Skatteunderlaget börjar återhämta sig år 2025 efter två år av fallande köpkraft men köpkraften år 2027 väntas ligga lägre än vad den gjort om den följt den historiska trenden.

Diagram 1 • Skatteunderlagets utveckling

Procentuell förändring

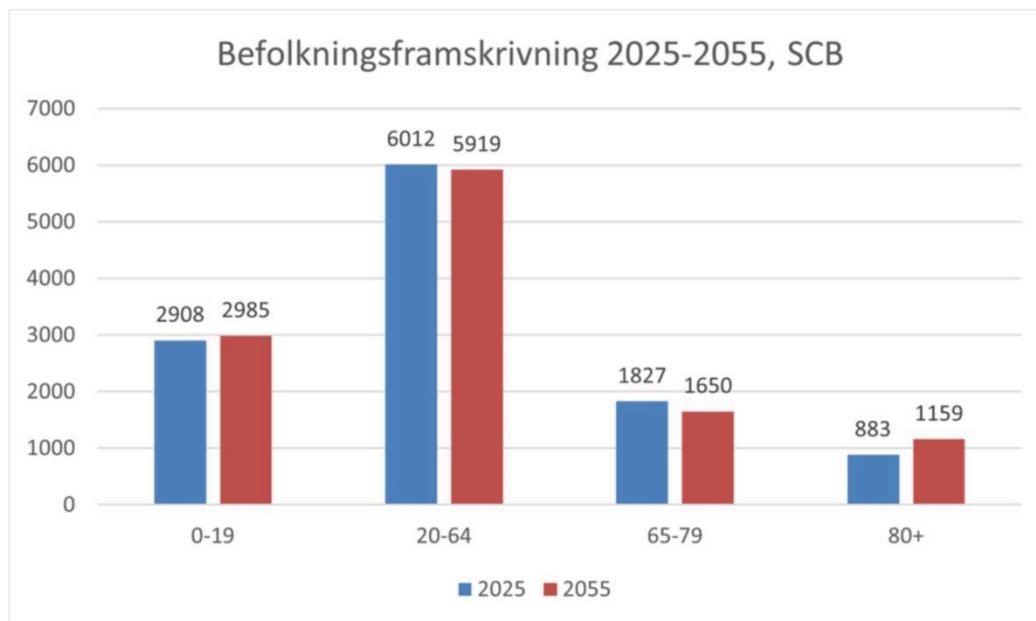

Kommunerna har sammantaget budgeterat med de lägsta resultatet på 20 år för år 2024, 3,2 miljarder kronor. I sju av tio kommuner har verksamheterna inte fullt ut kompenseras för pris- och löneökningar i budget, vilket innebär effektiviserings- eller besparingskrav för verksamheterna. Två av tre kommuner har riktade besparingskrav på vissa verksamheter, där en tredjedel pekar ut både pedagogiska verksamheter samt vård och omsorg. Kommunernas överskott väntas öka år 2025 till följd av återhämtningen i konjunkturen och lägre pensionskostnader.

Vid årets slut 2023 var fertiliteten i Sverige den lägsta sedan den började mätas år 1749. I kombination med en låg invandring och rensning i Skatteverkets register minskade 193 av Sveriges 290 kommuner sitt invånarantal. Denna utveckling är inte tillfällig. SCB's befolkningsframskrivning pekar mot att befolkningstillväxten i Sverige mer än halveras de kommande tio åren. Antalet barn och unga väntas minska med 200 000 fram till 2033. Det kommer inte bara leda till lägre skatteintäkter utan även betydligt mindre behov av förskola, skola, barnomsorg, förlossningsverksamhet, mödravård och barnavård.

SKR kommenterar ekonomin mer ingående i ekonomirapporten, maj 2024.

Befolkningsutvecklingen i Forshaga kommun

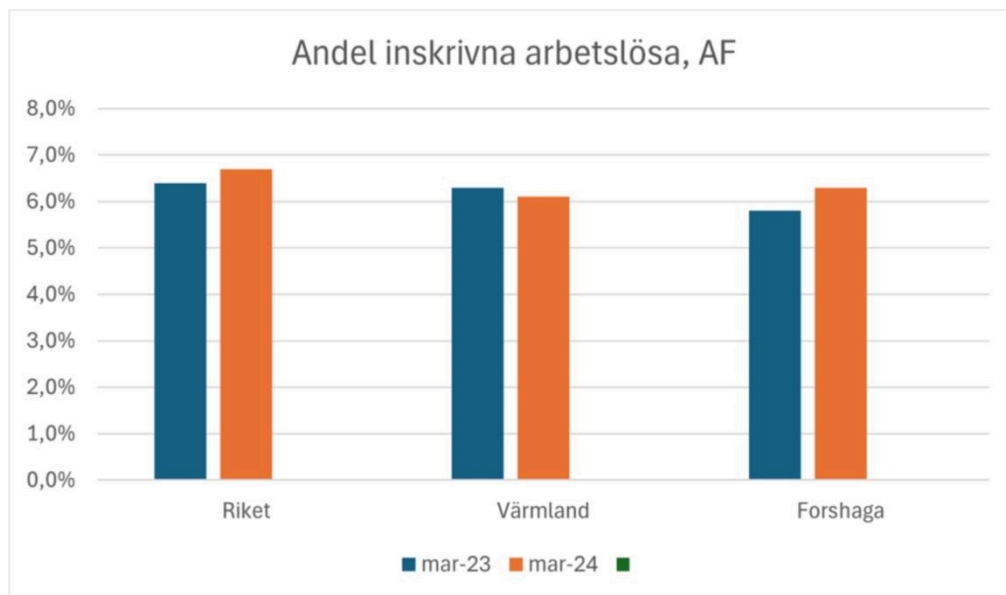
Befolkningsstillväxten i Forshaga har haft en långsamt stigande trend under de senaste tio åren med en toppnotering på 11 606 invånare år 2021, men de senaste åren har kurvan sakta vänt neråt. Vid årets slut 2023 uppgick Forshagas befolkning till 11 538 invånare. SCB's befolkningsframskrivning utgår från historiska trender och ger en översiktlig bild över befolkningsutvecklingen, men tar inte hänsyn till näringslivsfrämjande åtgärder eller åtgärder för övrig tillväxt i kommunen.

Framskrivningen för de kommande 30 åren pekar på att antalet barn, unga och äldre över 80 år ökar, medan antalet i yrkesför ålder och äldre mellan 65 och 79 år minskar. Enligt framskrivningen ökar antalet invånare långsamt för att uppgå till cirka 11 600 invånare år 2055. Framskrivningen pekar att kommunen under lång tid framåt kommer att ha utmaningar i form av fler barn, unga och äldre i behov av välfärdstjänster, samtidigt som andelen människor i yrkesför ålder minskar, vilket utmanar kompetensförsörjningen till kommunens verksamheter.

Den demografiska försörjningskvoten utgörs av antalet personer i åldern 0-19 år och över 65 år, dividerat med antalet personer i åldern 20-64 år. Värdet anger hur många i den övriga befolkningen som ska försörjas av befolkningen i yrkesför ålder. Ju större värde, desto större demografisk utmaning. Den demografiska försörjningskvoten i Forshaga uppgick till 0,92 år 2023, vilket ligger i samma nivå som för jämförbara kommuner. Försörjningskvoten i riket uppgick till 0,77. Solna hade lägst försörjningskvot i riket år 2023 med kvoten 0,52, och Pajala hade högst kvot i riket år 2023 med kvoten 1,24. Försörjningskvoten i Forshaga bedöms öka i takt med att antalet i åldern 20-64 år minskar och antalet yngre och äldre ökar. SCB's befolkningsframskrivning indikerar att försörjningskvoten ökar till 0,98 år 2055.

Andel inskrivna arbetslösa vid Arbetsförmedlingen

Arbetslösheten i Forshaga har ökat något sedan föregående år. Andelen inskrivna arbetslösa uppgick till 6,3 procent i mars 2024, vilket är 0,5 procentenheter högre än föregående år. Arbetslösheten i Värmlands län låg på 6,1 procent i mars 2024 och andelen i riket låg på 6,3 procent. En viktig utmaning för kompetensförsörjningen är att så många som möjligt i yrkesför ålder arbetar och bidrar med kompetensförsörjning och skatteintäkter till samhället och välfärdssystemet.

Mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Syfte och mål

Överordnande syften

Forshaga kommun ska ha verksamhet och ekonomi i gott skick. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa detta krävs att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens medborgare att få betala inte bara för den verksamhet de själva konsumerar utan även för den som tidigare generationer konsumerat.

En annan viktig hörnpelare för att uppnå en verksamhet och ekonomi i gott skick är att kommunen som ansvarig för förvaltningen av medborgarnas skattepengar alltid strävar efter att dessa används på effektivast möjligaste sätt.

Dessa riktlinjer avser i huvudsak den kommunalt skattefinansierade verksamheten. För VA- och renhållningsverksamheten gäller att den fullt ut ska finansieras via konsumtionsavgifter. För den verksamhet som drivs i företagsform sker styrningen i huvudsak genom kommunens bolagsordningar och ägardirektiv. Utgångspunkten för dessa styrdokument ska också vara långsiktigt god ekonomisk hushållning.

Finansiellt perspektiv - övergripande ekonomiska mål

Vi säkerställer en långsiktigt god ekonomi för att utveckla Forshaga kommun = God ekonomisk hushållning

Mått:

- Kommunens soliditet exklusive ansvarsförbindelse avseende pensioner ska lägst vara 50%.

- Resultatet över 5-årsperiod ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter och skatteutjämning.
- Skapa årlig buffert för att möta förändrade ekonomiska förutsättningar (Resultat).
- Ökad avtalstrohet (upphandlade avtal) Målvärde 2024 = 85%.
- Kommunkoncernens soliditet ska minst uppgå till 35%.

Avstämningen av de ekonomiska målen ska göras av kommunfullmäktige i samband med hantering av budget, reviderad budget, delårsbokslut och årsredovisning.

I den strategiska planen anges också ett antal verksamhetsmål inom övriga målområden som är markerade som resultat/effektivitetsmål. Dessa kommer att vara med som en bedömning i perspektivet god ekonomisk hushållning.

Ekonomisk planering och uppföljning

Budgetmodell och grundläggande principer

Forshaga kommuns budgetmodell bygger på fyraåriga rullande budgetar. Fyraårsbudgeten revideras varje år. Beslut om budget inkl. skattesats ska tas av kommunfullmäktige senast i juni månad. Om de politiska, finansiella eller verksamhetsmässiga förutsättningarna förändrats väsentligt kan justeringar ske under hösten genom att ett nytt fullmäktigebeslut tas. Något höstbeslut behöver dock inte tas.

Åtgärder utifrån prognos om befarade underskott hanteras i första hand inom berörd nämnd. Förändrade förutsättningar som medför att en nämnd bedömer att man inte klarar av att hålla sig inom givna anslag ska så fort som möjligt redovisas till kommunstyrelsen. Över- och underskott förs inte regelmässigt med till nästkommande år utan behandlas som en del i beslut om årsredovisning.

Kommunfullmäktige fastställer senast i juni månad en reviderad budget, utifrån föregående års resultat samt uppdaterade prognoser över skatteintäkter och övriga finansiella poster. Det är mot den reviderade budgeten som uppföljning sker.

Driftbudget bygger i normalfallet på ramanslag per nämnd. I den mån anslag riktas till särskild verksamhet ska detta klart framgå av kommunfullmäktiges budgetbeslut.

Investeringsanslag kan antingen vara knutna till enskilda objekt eller på nämnd och förvaltning som ramanslag.

Uppföljning och rapportering

Samlad rapportering till kommunfullmäktige om kommunkoncernens verksamhetsmässiga och ekonomiska utfall sker i samband med fördjupad budgetuppföljning och prognos per april samt i delårsbokslut och årsredovisning.

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan besluta om särskilda verksamhets- och ekonomiuppföljningar för en eller flera nämnder eller styrelser.

De helägda bolagens styrelser är på samma vis som kommunens nämnder skyldiga att rapportera avvikelser till ägaren kommunen. Styrningen av bolagen regleras närmare i kommunens bolagsordningar och ägardirektiv.

Roll- och ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer kommunens mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Alla ändringar och eventuella avvikelser från målen eller riktlinjerna ska godkännas av kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har det löpande ansvaret för uppsikten över kommunkoncernens samlade

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

verksamhet och ekonomi. Kommunstyrelsen övervakar att kommunfullmäktiges beslut om mål och riktlinjer efterlevs. Vidare samordnar och leder kommunstyrelsen arbetet med budget, uppföljning och årsredovisning. Kommunstyrelsen fastställer inom ramarna för dessa riktlinjer hur arbetet ska bedrivas.

Nämnder och styrelser

Nämnderna ansvarar för att fullmäktiges beslut om mål och ekonomi för den egna verksamheten följs. Nämnderna ska kontinuerligt följa anslagsförbrukning samt utvecklingen av kvalitet och kvantitet i sin verksamhet. Befaras större avvikelser ska detta rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnderna ska vidta de åtgärder som krävs för att hålla sig inom beviljade anslag.

Kommunrevisionen

Revisorerna är fullmäktiges instrument för den demokratiska kontrollen med uppdrag att granska och ytterst ge fullmäktige underlag till prövning och beslut om ansvarsfrihet och måluppfyllelse. Särskilt viktig är naturligtvis denna roll innan beslut kring långsiktig verksamhetsmässig och ekonomisk planering och rapportering tas. Det är därför viktigt att kommunstyrelsen tillsammans med kommunrevisorerna ständigt utvecklar arbetsformer och processer så att kommunrevisionen ges bästa möjliga förutsättningar att utföra sitt uppdrag

Resursfördelningsmodell

Forshaga kommun tillämpar SKR:s (Sveriges regioner och kommuner) modell för resurstilldelning, den så kallade prislappsmodellen. Modellen utgår ifrån att verksamheternas budgetramar ska vara realistiska och transparenta, ha en tydlig koppling mellan demografi och intäkter, skapa politiskt utrymme för medvetna prioriteringar samt tydliggöra kopplingen mellan resultatmålet och investeringsnivån.

Driftbudget

Modellen utgår från att kommunens intäkter, främst i form av skatter och generella bidrag, fördelas till nämnderna baserat på kommunens demografi, efter att kommunen satt av för planerat resultatmål.

Resursfördelningen till nämnderna grundar sig på ålderssättningen i kostnadsutjämningsystemet (modellerna för förskola/skolbarnomsorg, förskoleklass/grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg). Ålderssättningen bygger på nettokostnaden för hela verksamhetsområdet i riket enligt räkenskapssammandraget (RS), dividerat med antalet invånare i aktuell målgrupp. Till ålderssättningen läggs en kommunspecifik faktor till för andra delar av utjämningsystemet, till exempel kompensation för gleshet eller socioekonomisk kompensation. Prislappen beskriver därmed vad en person i motsvarande åldersgrupp i genomsnitt antas kosta, givet en genomsnittlig ambitionsnivå och med alla kommunens kostnader inräknade. Nämndens budgetram motsvarar sedan prislappen för åldersgruppen multiplicerat med antalet invånare i åldersgruppen. Inom verksamheterna IFO, vuxenutbildningen och LSS bygger beräkningarna på intäktslappar som multipliceras med totala antalet invånare i kommunen.

För de verksamheter som inte har demografibaserad resurstilldelning beräknas nämndens budgetram genom uppräknings av föregående års budget.

Det utrymme som återstår efter att modellen beräknat nämndernas ramar, används till prioriteringar.

Investeringsbudget

Investeringsbudgeten utgår från verksamheternas prioriteringar fördelat på skattefinansierade investeringar respektive investeringar i avgiftsverksamheten, vilka är vatten- och

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

avloppsverksamheten och renhållningsverksamheten. Investeringarna medför driftskostnader i form av avskrivningskostnader och räntekostnader för de verksamheter som drar nytta av åtgärden. Avskrivningskostnader och räntekostnader för investeringar i VA-verksamheten och renhållningsverksamheten ingår i respektive taxa.

Kommunens självfinansieringsutrymme beräknas som kommunens avskrivningskostnader plus resultatmålet, vilket uppgår till cirka 60 miljoner kronor per år.

Budget 2025 flerårsplan 2026-2028

Nyckeltal

Skattesatsen höjdes till 22,35 inför budgetåret 2024 till följd av kommunens investering i Klarälvsbadet och bedöms ligga oförändrad under budgetperioden. Befolkningen uppgick till 11 538 invånare vid årets slut 2023. Befolkningen bedöms öka något till följd av de nya lägenheterna vid Åsmyren och bedöms därefter ligga oförändrad.

Resultatmålet är satt till 2,0 procent under perioden vilket motsvarar 17,9 miljoner kronor för år 2025. Nettokostnaderna som andel av kommunens skatteintäkter, generella bidrag och finansnetto beskriver kommunens förmåga att finansiera den löpande, dagliga driften och bör inte överstiga 90 procent.

Nettoinvesteringarna ligger på 62 miljoner kronor år 2025 samt strax över 50 miljoner kronor årligen under resten av perioden för årligen återkommande reinvesteringar. Inga större särskilda projekt är inplanerade under perioden. Nya lån behöver tas upp med 45 miljoner kronor år 2025 till följd av försämrad likviditet efter två år av lägre resultat än budgeterat, i kombination med högre nettoinvesteringar år 2023 och 2024. Låneskulden ökar till cirka 360 miljoner kronor år 2025 men kan amorteras något under resten av perioden om inga nya större investeringar tillkommer. Soliditeten sjunker under åren 2024-2025 på grund av lägre resultat och ökad beläning men kan sedan stabiliseras om inga nya större investeringar tillkommer. Kommunens soliditetsmål exklusive ansvarsförbindelsen ligger på 50 procent.

	Bokslut 2023	Prognos 2024	2025	2026	2027	2028
Skattesats, kr	21,87	22,35	22,35	22,35	22,35	22,35
Befolkning	11 538	11 627	11 536	11 578	11 578	11 578
Resultatmål, %	0,5	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Nettokostnader, %	94%	93%	92%	89%	90%	91%
Nettoinvesteringar, tkr	112 000	106 875	62 350	51 960	50 460	51 960
Anläggningstillgångar, tkr	849 724	917 481	927 479	927 777	930 755	935 242
Långfristiga skulder	324 484	355 184	400 884	396 384	375 084	355 784
Soliditet, %	49%	48%	46%	48%	49%	51%
Likvida medel, tkr	23 757	-3 239	50 091	64 385	59 609	55 772

För en god ekonomisk hushållning bör kommunen sträva efter att hålla nettokostnaderna under 90 procent, soliditeten över 50 procent, kassalikviditeten runt 100 procent samt likvida medel på cirka 5 procent av skatteintäkter och generella bidrag, vilket motsvarar cirka 45 miljoner kronor.

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

Resultatplan och kassaflödesanalys

Resultatplan

Tkr	BUDGET 2023	BUDGET /PROGNOS 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Avskrivningar	42 909	39 118	52 352	52 662	48 482	48 473
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-816 373	-850 540	-874 633	-869 836	-906 109	-941 302
Skatteintäkter	569 656	591 524	618 408	638 106	661 558	689 463
Generella statsbidrag och utjämning	258 881	272 298	280 453	291 511	296 030	298 061
VERKSAMHETENS RESULTAT	12 164	13 282	24 228	59 781	51 479	46 222
Finansiella intäkter	2 000	3 802	2 300	2 300	2 300	2 300
Finansiella kostnader	-6 000	-8 457	-8 600	-8 700	-8 800	-8 000
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER	8 164	8 627	17 928	53 381	44 979	40 522
Extraordinära poster	0	0	0	-34 789	-25 777	-20 875
ÅRETS RESULTAT	8 164	8 627	17 928	18 592	19 202	19 647

Resultatplanen utgår från skatteintäkter och generella bidrag enligt SKR's prognos. Resultatmålet är satt till 2,0 procent av skatter och generella bidrag, vilket motsvarar 17,9 miljoner kronor år 2025. Avskrivningarna bedöms uppgå till 52,4 miljoner kronor år 2025 och baseras på befintliga anläggningstillgångar och planerade investeringar. De finansiella intäkterna består främst av borgensavgifter från de kommunala bolagen, vilket skapar ett negativt finansnetto eftersom kommunens räntekostnader är högre. Då återstår ett utrymme om 874,6 miljoner kronor för verksamhetens kostnader.

Kassaflödesanalys

Tkr	BOKSLU T 2023	PROGN 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat	4 592	8 561	17 928	18 592	19 202	19 647
Justering för ej likviditetspåverkande poster						
Av- och nedskrivningar av anläggningstillgång	42 909	39 118	52 352	52 662	48 482	48 473
Försäljning						
Avsättning till pensioner	1 500	1 500	-300	-500	-700	-700
Upplösning av bidrag till infrastruktur						
Övriga likviditetspåverkande poster						

Justerat

Utdragsbestyrkt

Tkr	BOKSLU T 2023	PROGN 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Minskning av avsättningar pga. Utbetalningar						
Ökning (-) / minskning (+) av periodiserade anslutningsavgifter	1 600	700	700	700	700	700
Ökning (-) / minskning (+) av bidrag till investeringar	2 900					
Ökning (-) / minskning (+) av förråd och lager	100					
Ökning (-) / minskning (+) av fordringar	17 800					
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder	-31 500					
Medel från den löpande verksamheten	39 901	49 879	70 679	71 455	67 684	68 120
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-118 500	-106 875	-62 350	-52 960	-51 460	-52 960
Försäljning av materiella anläggningstillgångar						
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-1 100					
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar						
Ökning långfristiga fordringar						
Medel från investeringsverksamheten	-119 600	-106 875	-62 350	-52 960	-51 460	-52 960
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Nyupptagna lån	82 000	120 500	81 000			
Ökning av skulder för finansiering leasing						
Amortering av skuld	-1 800	-90 500	-36 000	-5 200	-22 000	-20 000
Medel från finansieringsverksamheten	80 200	30 000	45 000	-5 200	-22 000	-20 000
PERIODENS KASSAFLÖDE	501	-26 996	53 329	13 295	-5 776	-4 840
Likvida medel vid årets början	22 100	23 757	-3 239	50 091	63 385	57 609
LIKVIDA MEDEL VID PERIODENS SLUT	23 757	-3 239	50 091	63 385	57 609	52 769

Kassaflödesanalysen visar kommunens planerade in- och utbetalningar och beräknar kommunens likviditet och lånebehov. Kommunens likviditet bör ligga på cirka 5 procent av skatter och bidrag, vilket motsvarar cirka 45 miljoner kronor. Medel från finansieringsverksamheten består dels av

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

omsättning av befintliga lån och nya lån. Likviditetsmålet för 2025 är satt till 50 miljoner kronor för att kompensera för en negativ avvikelse från resultatmålet år 2024 och planerade investeringar, vilket medför ett utökat lånebehov med 45 miljoner kronor år 2025. Under förutsättning att inga nya större investeringar sker och kommunen uppnår resultatmålen de kommande åren, kan amortering göras på låneskulden framöver.

Balansbudget

Tkr	BOKSLU T 2024	PROGN 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	57 882	57 882	57 882	57 882	57 882	57 882
Materiella anläggningstillgångar	742 286	810 043	820 041	820 339	823 317	827 804
Finansiella anläggningstillgångar	49 557	49 557	49 557	49 557	49 557	49 557
Summa anläggningstillgångar	849 724	917 481	927 479	927 777	930 755	935 242
Omsättningstillgångar						
Förråd	784	784	784	784	784	784
Fordringar	135 818	135 818	135 818	135 818	135 818	135 818
Kassa och bank	23 757	-3 239	50 091	63 385	57 609	52 769
Summa omsättningstillgångar	160 358	133 363	186 692	199 987	194 210	189 370
SUMMA TILLGÅNGAR	1 010 083	1 050 844	1 114 171	1 127 764	1 124 966	1 124 613
EGET KAPITAL OCH SKULDER						
Eget kapital						
Ingående eget kapital	486 594	491 188	499 749	517 677	536 269	555 471
Periodens/årets resultat	4 594	8 561	17 928	18 592	19 202	19 647
Summa eget kapital	491 188	499 749	517 677	536 269	555 471	575 118
Avsättningar						
Avsättning för pensioner	17 851	19 351	19 051	18 551	17 851	17 151
Andra avsättningar						
Summa avsättningar	17 851	19 351	19 051	18 551	17 851	17 151
Skulder						

Justerat

Utdragsbestyrkt

Tkr	BOKSLU T 2024	PROGN 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Långfristiga skulder	324 484	355 184	400 884	396 384	375 084	355 784
Kortfristiga skulder	176 560	176 560	176 560	176 560	176 560	176 560
Summa skulder	501 044	531 744	577 443	572 944	551 644	532 344
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	1 010 083	1 050 844	1 114 171	1 127 764	1 124 966	1 124 613
Ansvarsförbindelser (tkr)						
Kommunala borgensåtaganden	479 100	479 100	479 100	479 100	479 100	479 100
Pensionsförpliktelser före 980101 inkl löneskatt	247 300	255 386	246 975	234 254	222 614	211 151

Av balansräkningen framgår att kommunens anläggningstillgångar ökar till följd av planerade investeringar i materiella anläggningstillgångar och de långfristiga skulderna ökar år 2024 och 2025 till följd av nya lån, men minskar sedan.

Skatter och utjämning

Underlaget till kommunens driftbudget bygger på SKR's prognos den 26 april 2024, cirkulär 24:27. Skatteintäkterna och de generella bidragen budgeteras till 898,9 miljoner kronor för år 2025 och ökar med cirka 3 procent per år under perioden 2025-2028.

	2024	2025	2026	2027	2028
Skatteintäkter	593 441	618 408	638 106	661 558	689 463
Inkomstutjämning	187 618	197 300	211 669	220 271	226 674
Kostnadsutjämning	10 529	15 989	16 047	16 047	16 047
Regleringspost	35 104	27 535	24 155	20 071	15 699
LSS-utjämning	3 363	3 190	3 202	3 202	3 202
Fastighetsavgift	29 132	36 439	36 439	36 439	36 439
Slutavräkning	-81				
Totalt	859 106	898 861	929 618	957 588	987 524

Driftplan

Nämndernas budgetramar fördelas enligt nedan.

Nämnd, verksamhet	BUDGET 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Politisk verksamhet	10 076	9 980	10 329	10 671	11 025

Justerat

Utdragsbestyrkt

Nämnd, verksamhet	BUDGET 2024	BUDGET 2025	PLAN 2026	PLAN 2027	PLAN 2028
Överförmyndarnämnden	2 435	2 518	3 536	3 653	3 773
Miljö- och byggnämnden	6 122	6 263	6 406	6 753	7 059
Lärande- och arbetsnämnden, inklusive kommunservice	85 444	87 119	66 587	68 932	71 338
Barn- och utbildningsnämnden	349 205	364 674	386 106	401 960	415 293
Vård- och omsorgsnämnden	252 446	263 336	261 612	276 601	291 077
Kommunstyrelsen - Kommunledningsstab inklusive Klarälvsbadet	99 296	114 937	117 604	122 365	127 160
Kommunstyrelsen - Kommunteknik och service	48 379	53 784	51 414	49 634	51 015
TOTALT NÄMNDER	853 402	902 611	903 595	940 569	977 741
FINANSFÖRVALTNING	-862 029	-920 539	-956 976	-985 498	-1 018 157
ÅRETS RESULTAT	8 627	17 928	53 381	44 929	40 416

Överförmyndarnämndens budgetram uppgår till 2,5 miljoner kronor år 2025 i enlighet med nämndens prioritering i budgetprocessen.

Miljö- och byggnämndens ram uppgår till 6,3 miljoner kronor år 2025. I nämndens ram ingår en utökad prioritering med 0,2 miljoner kronor för utökad tillsynsbemanning enligt nämndens behovsutredning.

Budgetramen för lärande- och arbetsnämnden uppgår till 87,1 miljoner kronor år 2025. Ramen är förstärkt med en prioritering år 2025 med 23 miljoner kronor jämfört med budgetmodellens budgetram, riktad till individ- och familjeomsorgens verksamheter i enlighet med nämndens prioriteringar i budgetprocessen. Förstärkningen avser att skapa handlingsutrymme för att påbörja ett långsiktigt effektiviseringsarbete. I ramen ingår även 3,9 miljoner kronor avsedda för kommunserviceverksamheten.

Barn- och utbildningsnämndens ram för år 2025 uppgår till 364,7 miljoner kronor. Nämndens budgetram ligger cirka 3 miljoner kronor under förväntad budgetram enligt budgetmodellen och under nämndens prioriteringar i budgetprocessen. Nämnden uppdras därmed att bedriva en fortsatt effektiv verksamhet till hög kvalitet, för att budgetutrymmet kan fördelas till övriga verksamheter.

Vård- och omsorgsnämndens budgetram uppgår till 263,4 miljoner kronor år 2025. Ramen är förstärkt med en prioritering år 2025 med 17 miljoner kronor jämfört med budgetmodellens budgetram. Förstärkningen avser äldreomsorgsverksamheten och avser att täcka underskott i verksamheten och skapa handlingsutrymme för ett långsiktigt effektiviseringsarbete.

Budgetramen för Kommunteknik och service, som ligger under kommunstyrelsen, uppgår till 53,8 miljoner kronor för år 2025 enligt nämndens prioritering. Ramen är förstärkt med 4 miljoner kronor år 2025 jämfört med budgetmodellens budgetram för att bibehålla god kvalitet på skötsel av gator, parker och grönområden.

Budgetramen för kommunledningsstabens, som ligger under kommunstyrelsen, uppgår till 114,9 miljoner kronor år 2025. I ramen ingår 10,5 miljoner kronor för Klarälvsbadets kapitalkostnader. Ramen är förstärkt år 2025 för nämndadministration, myggbekämpning, räddningstjänsten,

Justerat

Utdragsbestyrkt

krisberedskapsarbete, bemanningscentralen och digitaliseringsarbete enligt nämndens prioritering, samt förstärkt med 0,1 miljoner kronor för totalförsvarsarbete, 6 miljoner kronor till kommunstyrelsens förfogande samt 0,7 miljoner kronor i för friskvård och attraktiv arbetsgivare.

Nämndernas ramar uppgår totalt till 902,6 miljoner kronor år 2025. Långsiktig fördelning av nämndernas ramar utvecklas och genomförs i kommande budgetprocess för en långsiktigt hållbar god ekonomisk hushållning.

Prioriteringar

Investeringsbudget

Investeringsprojekt

Investeringsplanen innehåller kommunens samtliga investeringar. De driftskostnader som investeringarna ger upphov till ska redovisas och budgeteras. Investeringsprojekten följs upp i nämndernas delårsrapporter och årsrapporter, till kommunstyrelsen samt till kommunfullmäktige. Analyser görs på budget, utfall och prognos per år och för hela projektets investeringsperiod. Om prognosen för ett investeringsprojekt överstiger budget och åtgärder för att hålla projektbudgeten inte kan genomföras ska en ansökan om tilläggsbudget göras till den instans som beslutat om investeringsprojektet. Om förutsättningarna för ett investeringsprojekt ändras så att beslutade medel inte förbrukas eller projektet i sin helhet blir inställt ska beslut om att avsluta eller omdefiniera projektet fattas av den instans som fattat beslut om projektet.

Samtliga investeringsprojekt som inte innebär årliga investeringsramar ska slutredovisas till kommunstyrelsen och/eller respektive nämnd. Slutredovisning ska ske senast tre månader efter att investeringen tagits i bruk.

Kommunteknik och service ansvarar för investeringar vid ombyggnationer och nybyggnationer i kommunala fastigheter efter beställning av berörd nämnd. Kostnaderna betalas av den nämnd som ska nyttja lokalerna. Nämnden ska godkänna de förändrade driftskostnader innan investeringen genomförs. Igångsättningsbeslut för investeringsprojekt som understiger 1 miljon kronor under en treårsperiod beslutas av ansvarig nämnd. Igångsättningsbeslut som överstiger 1 miljon kronor över en treårsperiod beslutas av kommunstyrelsen.

Den nämnd som beställt investeringsåtgärder i infrastruktur, verksamhetslokaler och taxefinansierad verksamhet har betalningsansvar för de projekteringskostnader som uppstår om investeringen inte blir av.

Exploateringsprojekt

Med exploateringsprojekt avses åtgärder för att anskaffa, förädla och iordningsställa kommunens mark för infrastruktur (gator, parker och VA) samt för bostads- och verksamhetsområden. Exploateringsprojekt förutsätter en mängd ställningstaganden, till exempel syfte, tidsplan, tillgängslag, anskaffningskostnader, plankostnader, gemensamhetsanläggningar, gatukostnader, räntekostnader med mera. Exploateringsprojekt ska bära sina löpande driftskostnader och investeringar samt generera ett överskott. Vid försäljning av mark matchas markförsäljningsintäkter mot anskaffningskostnader och beräknas ge ett positivt netto. Marknadsmässiga villkor ska eftersträvas.

Exploateringsprojekt slutredovisas när samtliga exploateringsutgifter och inkomster är kända. Av slutredovisningen ska framgå kvarvarande anläggningsutgifter för färdigställande av projektet.

Nyttillkomna investerings och exploateringsprojekt som inte ryms inom befintliga ramar ska alltid

Justerat	Utdragsbestyrkt
----------	-----------------

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PROTOKOLL

2024-05-20

beslutas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen ska hänskjuta investeringsärenden som är av principiell karaktär eller större vikt till kommunfullmäktige.

Investeringsplan 2025-2028

Tkr	2025	2026	2027	2028	Totalsumma
AFFÄRSVERKSAMHET	14 500	11 500	10 000	11 500	47 500
VA: Sanering VA-ledningar/gator	12 000	10 000	10 000	10 000	42 000
VA: Ombyggnad av VA-verk	1 500	1 500		1 500	4 500
VA: Utbyte av gammal trumsil i vattenverket	1 000				1 000
INFRASTRUKTUR, SKYDD	18 000	15 000	15 000	15 000	63 000
Investering i samhällsskydd och krisberedskap	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Utbyte av fordon, arbetsmaskiner, gräsklippare	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Gata/VA: etablering av nya bostadsområden	-	1 000	1 000	1 000	3 000
Park: Upprustning av lekplatser	600	600	600	600	2 400
Gata: Asfaltering, utbyte till gatubelysning LED	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Gata: Enskilda vägar, grusvägar med statsbidrag	500	300	300	300	1 400
Fritid: Upprustning och fordon, spår och leder	100	100	100	100	400
Städningen, utbyte städmaskiner	200				200
GC-väg Lyckan - Dyvelsten	400				400
Strategiska markinköp	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Investering centrumutveckling	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Klarälvsbanan, asfalt mm	1 500				1 500
Broar, reparationer mm	1 500				1 500
Fordonspoolen	200				200
PEDAGOGISK VERKSAMHET	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Investeringar barn- och utbildningsnämnd	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
VÅRD OCH OMSORG	2 200	1 310	1 310	1 310	6 130
Investeringar lärande- och arbetsnämnd	1 200	310	310	310	2 130
Investeringar vård- och omsorgsnämnd	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
ÖVRIG VERKSAMHET	26 650	24 150	24 150	24 150	99 100
Investeringar fastigheter	9 500	9 500	9 500	9 500	38 000

Justerat

Utdragsbestyrkt

KOMMUNSTYRELSENS ARBETSUTSKOTT

PROTOKOLL

2024-05-20

Tkr	2025	2026	2027	2028	Totalsumma
Styr och regler, ventilation fastigheter	1 750	1 750	1 750	1 750	7 000
Konvertering från direktel i fastigheter	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Kostenheten, kök och utbyten av större maskiner	900	900	900	900	3 600
Verksamhetssystem kommunstyrelsen	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kommunstyrelsens förfogande	9 000	9 000	9 000	9 000	36 000
Utredningar och projekteringar	1 000				1 000
Utbyte ventilationsaggregat i fastigheter	1 500				1 500
Totalsumma	62 350	52 960	51 460	52 960	219 730

Justerat

Utdragsbestyrkt

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN:	ANDERS GÖRAN BIRGER ADRIAN	
TID:	2024-05-22 09:08:38 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_067c00ee06f186ccb486a2488b79433542	

NAMN:	JOHANNA MARIA CAROLINE NILSSON	
TID:	2024-05-22 10:28:09 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_071000e1dc4caecb02a2d6cef21ad7a9b4	

NAMN:	PER LAVÉN	
TID:	2024-05-22 11:20:04 +02:00	
IDENTIFIKATIONSTYP:	Svensk e-legitimation	
IDENTIFIKATIONS-ID:	_072a5cbeb3d60f886fc89b20b8d85610a9	

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2024-05-22 11:20:11 +02:00
Ref: 133130SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)